ABONNEMENTS

Indochine		Union postale	
Un an.....	8$00	Un an.....	10$00
Six mois...	5 00	Six mois...	6 00

Annonces Légales
0$50 la ligne de 6 points sur justification de 9 cicéros quelle que soit la page.

Annonces Commerciales
On traite à forfait

Đông-Pháp Thời-Báo

NĂM THỨ HAI SỐ 189
Ngày thứ hai
8 Septembre 1924

Chủ-bút : LE-SUM

Tổng-lý kiêm Chủ-Bút
NGUYỄN-KIM-ĐÍNH

Le Courrier Indochinois
東法時報

MỖI TUẦN XUẤT BẢN 3 LẦN, NGÀY THỨ HAI, THỨ TƯ, THỨ SÁU

BÁO QUÁN
71, đường Mac-Mahon, 71
SAIGON

Dây thép nói (Téléphone)
Số 224.

GIÁ BÁN

Đông-Pháp		Ngoại-Quốc	
Một năm....	6$00	Một năm...	10$00
Nửa năm...	5 00	Sáu tháng..	6 00

Mua báo phải trả tiền trước
Mandat và thơ để gởi cho
M. NGUYỄN-KIM-ĐÍNH

Rao báo về việc buôn bán hay là việc gì xin thương nghị trước

GIA-ĐÌNH TIỂU-THUYẾT

TÌNH MỘNG

(Tiếp theo)

Bước qua đầu tháng chính, bà Phủ tính Yến-Tuyết đã gần tới ngày khai hoa rồi. Bà nghĩ chồng cưới cô mới có 6 tháng, nếu cô khai hoa trong lúc tháng 9, tháng 10, hoặc tháng 11 cũng đều bị người ta dị nghị. Bà mới lập kế rước thầy thuốc đến coi mạch, trước mặt thầy thuốc thì bà xin hốt thuốc an thai, mà chứng thầy thuốc về rồi thì bà nói với tôi tớ trong nhà, hoặc với người lân cận rằng thầy thuốc coi mạch cho Yến-Tuyết nói thai cô nóng lắm, nên sợ khai hoa rấp trong lúc đầu tháng 10. Thiệt quả cuối tháng chính thì Yến-Tuyết lâm-bồn, sanh đặng một đứa con trai tóc đen thui, cân nặn hơn 3 kí-lô rưỡi, mà bà Phủ than trời trách đất nói rằng thằng nhỏ sanh thiếu tháng nên yếu lắm. Lối xóm ai đến thăm bà cũng nói mẹ con nó ngủ nên không ai thấy mặt thằng nhỏ được.

Lúc Yến-Tuyết lâm bồn thì Kỷ-Tâm mắc đi Chợ lớn bán lúa, không có ở nhà. Chừng Kỷ-Tâm về tiệm nghe nói thì lật đật chạy vô nhà hỏi thăm lăn-xăn, đặng cho thiên-hạ khỏi nói nhiều chuyện. Bà Phủ thấy anh ta thì làm bộ mừng rỡ mà nói rằng: « Nó chuyển bụng có một mình tao ở nhà tao sợ quá. Hôm trước ông thầy coi mạch nói thiệt là nhằm. Ông nói thai nó yếu sợ phải đẻ thiếu tháng, thiệt quả mới có 7 tháng. Thằng nhỏ yếu một chút, mà coi bộ dễ nuôi, không hại gì. Cha chà! nó giống mầy tợ như khuôn đúc ».

Kỷ-Tâm thấy bà Phủ ngồi nói tự nhiên chẳng chút nào bợ ngợ, thì tức cười thầm, nên nói điều lại rằng: « Tôi không phải thầy thuốc mà tôi cũng biết thế nào vợ tôi nó cũng phải đẻ thiếu tháng. Còn con tôi nó giống tôi chỗ nào đó mà hả? » Kỷ-Tâm thì nói chơi, mà bà Phủ tưởng anh ta ngạo báng nên mắc cỡ lặn thinh không đáp lại.

Kỷ-Tâm vừa muốn trở ra tiệm thì thấy xe-hơi ngừng ngoài cửa rồi Trường-Xuân bước vô hỏi rằng: « Nghe nói con hai nó đẻ con trai phải hôn đi? May quá hả? » Bà Phủ gật đầu chớ không nói chi hết. Trường-Xuân cậy bà Phủ vào bồng thằng nhỏ ra cho anh ta xem. Kỷ-Tâm thấy cô chị chính Hữu vô ra và có thằng Quới đương rót nước lấy thuốc lộn xộn, sợ Trường-Xuân vô ý rồi nói lỏ mỏi tôi tớ trong nhà nó nghi, nên anh ta cản không cho bồng ra, nói rằng thằng nhỏ yếu lắm, không nên bồng ra ngoài gió. Trường-Xuân nài-nỉ hoài, túng thế bà Phủ phải vô mà bồng, chẳng dè vô buồng Yến-Tuyết không chịu cho bồng.

Trường-Xuân ngồi nhìm-nhìm không được vui. Bà Phủ mới hỏi coi bây giờ đi khai sanh phải đặt tên gì. Kỷ-Tâm biểu đặt tên là Lý-kỷ-Phùng. Trường-Xuân lại cãi, biểu phải đặt là Lý-trường-Phùng. Kỷ-Tâm giận nên nói rằng: « Vậy thôi thì anh đặt nó là Lê-trường-Phùng luôn thể, chớ để họ Lý mà làm gì. Chuyện mình tính giấu mà bây giờ anh muốn làm cho thiên-hạ biết hay sao? » Trường-Xuân xụ mặt muốn gây với Kỷ-Tâm, bà Phủ thấy vậy mới nói rằng: « Chuyện không đáng gì mà hai anh em bây phải cãi lẽ cho thất công. Thôi, con của nó đẻ, vậy để tao hỏi nó coi nó định đặt tên gì tự ý nó ».

Bà Phủ vô buồng hỏi Yến-Tuyết thì Yến-Tuyết biểu phải đặt tên là Lý-kỷ-Phùng. Bà Phủ bước ra nói lại thì Trường-Xuân giận đỏ mặt, cáo từ đi về liền.

Cách chưa đầy một tháng Trường-Xuân lẻo-đẻo qua nữa. Qua ngồi hút chưa tàn điếu thuốc lại thấy Kỷ-Tâm ở ngoài tiệm lơn-tơn đi vô. Kỷ-Tâm gặp Trường-Xuân mừng rỡ và nói rằng: « Nầy anh, tôi mới làm được một việc lợi lớn quá ». Trường-Xuân thấy Kỷ-Tâm thì không được vui, nên Kỷ-Tâm nói như vậy mà anh ta không thèm hỏi coi làm việc gì, lại day qua hỏi bà Phủ rằng: « Hôm nay con hai nó mướn vú cho thằng nhỏ bú hay nó cho bú? »

Bà Phủ đáp rằng: « Nó cho bú. Có vợ thằng Thiền ở một bên đây, sữa nó tốt quá, nếu mướn nó nuôi cũng được ». Trường-Xuân hỏi rằng: « Nếu có vú sẵn như vậy, sao không mướn người ta cho bú? Dì hỏi mà mướn đi, họ nuôi một năm chừng năm sáu chục đồng, tốn hao bao nhiêu đó mà sợ, để cho bú cực nhọc chịu sao nổi ».

Kỷ-Tâm ngồi nghe Trường-Xuân biểu như vậy mới xen vô mà nói rằng: « Tôi tưởng đàn-bà có con thì cho nó bú tốt hơn là mướn vú. Trừ ra có bịnh oạn sữa không được tốt, thì mướn vú hoặc cho uống sữa bò chẳng nói làm chi, chớ nếu mình sữa nhiều và tốt thì cần gì phải mướn vú. Trong việc nuôi con có ai bằng mẹ được. Mình sanh con cho nó bú, dỗ nó ngủ, bồng nó chơi, tập nó đi, gần gũi nó luôn luôn nó mới triều mến rồi gây cái tình thân-ái cho ngày sau, chớ nếu mình ỷ có tiền mướn người nuôi, thì sợ e nó theo tánh tình người vú, mà không gây được cái tình mẫu tử nữa. »

Trường-Xuân nghe Kỷ-Tâm nói như vậy thì giận nên quạu mặt mà đáp rằng: « Tôi tính việc gì dượng cũng đều ngăn trở hết thảy. Chuyện không can hệ đến dượng mà dượng cãi chi vậy? » Kỷ-Tâm cười và nói rằng: « Tôi lấy chánh lý nói nghe chơi đó thôi, chớ ai làm sao thì làm, can cập gì đến tôi mà tôi cãi ». Kỷ-Tâm nói tới đó, liếc thấy thằng Quới đương lấp-ló nơi cửa buồng, anh ta sợ lỏ mỏi, nên tiếp mà nói lớn rằng: « Tuy nói như vậy, song mướn vú hay là cho bú đều tại ý vợ tôi, chớ nào phải mà tôi hay là tôi mướn mà được sao ».

(Sau sẽ tiếp theo).

HƯỚNG TRUYỀN

Những người điếc có thể nghe bằng răng được

Điều nầy không phải là mộng-tưởng đâu, mà là sự thiệt, những người điếc-lác, tuy không có cách gì chữa khỏi, nhưng có thể làm cho nghe đặng, mà lại nghe bằng răng, là nhờ một thứ máy gọi là osophone (do tiếng Hy-Lạp: os: xương; phone: tiếng).

Cái máy nầy do người Mỹ tên là H. Genrsback chế ra, công cuộc như là cái máy điện-thoại (téléphone) nhưng phải bịt chặt lỗ tai lại, rồi để máy vào miệng, máy bắt dầu truyền vào răng rồi vào xương đầu, rồi mới đến bộ thính-giác-thần-kinh, thế là nghe đặng.

Máy nghe bằng răng nầy cũng dùng điện để chạy.

Việc Quảng-đông

Chánh phủ Tôn-dật-Tiên có lãnh 500.000 đồng bạc Mét-xít-ken nên sự đình-công của bọn thương-gia đã bãi hôm bữa 30 Août. Các tiệm đã mở cửa buôn bán lại như thường.

Nước sông Cửu-long-giang
TẠI TÂN-CHÂU

Nước năm nay lụt chẳng kém chi hơn năm ngoái, vì nay còn có 2 tất nữa mà bằng mực nước năm ngoái rồi. Nhưng mỗi ngày nước cũng còn lên mãi, chớ chưa thấy cầm; thế thì bằng với hơn mực nước năm ngoái mà thôi, chớ chắc là chẳng thua, vì nay là mồng 10 tháng 8 Annam, còn 20 ngày nữa mới bước qua tháng 9 là tháng nước cầm, thì chắc là nước còn lên nhiều nữa. Lúa sạ đã khởi sự bao bộn, nếu nước còn lên mà lên chậm chậm, thì lúa còn lên theo kịp, chớ nước còn lên mà lên vội như năm ngoái thì nhà nông nơi miệt Tân-Châu ắt là mang khổ.

Các nẻo đường hư đã sửa lại rồi

Hôm trước bị nước dỗ mạnh quá xoi lở con đường quản-hạt số 1, nay mới có điện-tín của quan Khâm-sứ ở Pnompenh đánh xuống như vầy:

« Đường quản-hạt số 1 Saigon — Pnompenh đã thông thương như cũ, chỗ bị lở có dề một chiếc đò ».

Văn-Uyển

TIỄN ĐƯA CÔ NGUYỄN-THỊ-NHUNG

Nầy khúc dương quan, chén tiễn hành,
Lần chưn đưa chị dạ buồn tanh.
Nước non muôn dặm không ngui dạ,
Trăng gió năm canh nhủng bận tình.
Tranh vẽ hiệp-ly mây trắng-trắng....
Bồng chia Nam Bắc nước xanh-xanh....
Hà-Thành về đó như ai hỏi?
Bằng khách Nam-trung cô bạn mình.

NGUYỄN-THỊ CẨM-VÂN.

* * *

TỰ CHÀO

Ai biết ai không tự mặc ai,
Lòng nầy nắm giữ mối tình dài.
Trí hung sợ dựt dây liên-lạc,
Xối lắm e tan khối cảm-hoài.
Bắc-địa Tiên Đồng tuy giống rạt,
Nam-kỳ nhao rủng há giống lai?
Dầu mà nhắc nhở lời hơn thiệt,
Cũng nói cho người đẹp lỗ tai.

(T. L. B) MẠNH-TỰ.

HỌA VẦN

Cả tiếng kêu ai hỏi ở ai,
Khóc thêm nghe thử chớ than dài.
Nhà văn học thói run đôi mắt,
Cửa sắm khen người dùng trống hoài.
Mở miệng biết ngâm câu kỷ-vận,
Châu mày xin nhớ cuộc tương-lai.
Muốn nghe lời nói cho xinh đẹp,
Thì rằng từ đây lòng lỗ tai.

D. P. T. B.

VĂN NỮ-GIỚI

Đưa cô Ng.-thị-Nhung lên đường

Thưa chị, nay là ngày chị giã từ Bảo-giới, nay là ngày chị trở lại cố-hương, ngày nay là ngày chị Bắc em Nam, phân tay gạt lệ; mắt em nhìn mặt chị, mà lòng em càng thổn thức, buồn khuân:

Xanh xanh một dải sông Tần,
Lơ thơ cành liễu giang-tân sầu người.

Than ôi! đông, tây dòng nước, ly, hiệp tranh mây, ngán cho đời mà cũng hay cho trời, trời đất cũng đa tình lắm nhỉ!

Chị ơi! non sông muôn dặm, chút phận đào thơ, nghĩ như em sức yếu, tài sơ, nhà xa, cảnh lạ, bước đời bương chải chưa từng, thói đời đảo điên chưa trải, những lo thầm cho phận, những sợ thầm cho thân, những lơ-láo thẹn-thùa, những sụt-sùi e-lệ, hằng như câu:

Tới đây đất nước lạ lùng,
Chim kêu phải sợ, cá vùng phải kiên.

May thay! duyên lành tao tế, bèo nước gặp nhau, gặp được chị là trang quốc-sắc, gặp được chị là khách thiên-tài, nàng Bang ả Tạ chị dám bì, Tây-Tử, Chiêu-Quân chị dám sánh.

Đã vậy mà chị lại là người lịch duyệt, trải thù giang-hồ; mùi đời từng nếm, thói đời từng quen.

Sớm hôm gần chị, còn gì qui hơn, tới lui có chị, còn gì vui bằng.

Tôi của chị, đức của chị, không dung cho chị ở không, chị lại dắc điều em vào trường ngôn-luận:

Mùa Bút giữa Càng-khôn, đoạt hết khí phách hàng nam-tử,
Rung chuôn trong nữ-giới, nông lòng đánh thức bọn quần-thoa.

Bảo-giới có chị, như gấm thêm hoa, chị em qui chị, như ngọc như ngà. Chị là người tình trong làng say, trăng thu giữa hồ-ngọc.

Em vẫn tưởng ngày sum hiệp còn dài, chén đồng-tâm càng đầm, nào hay đâu trời thu vừa lỏ ngọn gió vàng, thì du-nữ đã động lòng thuần-khoái. Xuân-đình, Trường-đình, một khúc dương quan, sơn Nam sơn Bắc, ngàn trùng vân thụ. Cùng chị chia tay, thầm hẹn ngày tái hiệp, ngày tái hiệp không chừng mà ngày chia tay nay đã quyết, thương thay!

Chị ơi! bảo-giới không chị, lấy ai cầm đuốc chỉ đàng, nữ-lưu không chị, lấy ai rung chuôn đắc nẻo.

Chị nỡ lòng để thương để nhớ, để gánh nặng nề, phần em thì em chậm lụt vụng về, mà trường ngôn-luận bây giờ lại nằm vào khí cảng-đáng.

Non sông muôn dặm đôi vai nặng,
Nam Bắc hai phương mấy đoạn tình.
Nghĩ mình mà tủi phận mình,
Gương trăng ai nỡ chia vành chị ơi!

Nay chị về em cầu xin cho chị, biển lặng sóng êm, trời thanh mây tịnh. Trăng trong gió mát cùng chị lên đường, nước trí non nhơn đưa chị đời gót. Vườn xưa hóc quế, gốc cũ thung-nguyên, rót chén đoàn-viên, em trước mừng thầm cho chị. Nhưng càng mừng cho chị bao nhiêu thì em càng chạnh tình bấy nhiêu:

Dòng quyên mang-mát cánh bèo,
Nghĩ bao nhiêu lại bấy nhiêu chạnh tình.
Cũng ai rót chén trường-đình,
Đưa ai mà lại chạnh tình cố hương.

Chị ơi! lòng em thổn thức, dạ em buồn khuân, phải chi có ngọn bút truyền thần thì em cũng vẽ cảng trường ra cho chị rõ, nhưng em lại trông tình em ý chị như tất như giao, thì dầu không ngọn bút truyền thần đi nữa chớ cũng không giấu được tấc lòng với chị....

Thôi than lắm mà chi, kể càng xót dạ, ra công luyện đá, đem trời xanh vá lại cho lành, gần sức rung chuôn, giục con đỏ tình hồn mê-muội... Chị mong em, em nguyền chị...

Mây trắng trắng, nước xanh xanh,
Ly hiệp tranh kín khéo vẽ thành.
Chuôn nữ-giới, vừa vang dậy tiếng,
Khúc dương-quan, khéo ngẩn ngơ tình.
Biển đưa đón chị tuông làn sóng,
Trăng bạn bè em hé nửa vành.
Nọ đình non Lam, nầy bến Nghệ,
Non sông một dải chị em mình.

NGUYỄN-THỊ NGỌC-MỸ.

TRUNG-HOA CÁCH-MẠNG

(Tiếp theo)

Trong khi hai viện giành cử nghị-trưởng, thì Viên-tổng-thống có lời thối từ nói rằng không rảnh mà lại đặng, làm cho việc càng rỏ ràng là chuyên-chế thủ-đoạn, không thấy cùng nhau bàn luận, mà lại có ra lịnh thi-hành. Bấy giờ nghị-viên hai viện sanh ra nhiều đều dị-nghị. Nghị-viên cùng với chánh-phủ phản đối, nghị-viên lại cùng với nghị-viên phản đối, cãi lẫy rất nên kịch-liệt. Ay là việc gì? Chánh là việc « Vay ở nhà ngân-hàng ».

Từ khoản vay mượn ở Luân-Đốn (Londres) về sau, nhà ngân-hàng 6 nước có nhiều lời trách cứ. Nói rằng thuế mũi đã chịu trả về bồi-khoản năm canh-tí đời Tiền-Thanh, nay lỏ nào lại dam ra tính với món nợ mới vay ở Luân-Đốn.

Từ khi bộ Ngoại-giao đáp lời, nói thuế mũi thuộc về bồi-khoản đời Tiền-Thanh, thì khi đó mỗi năm thâu vô chỉ có một ngàn 200 muôn, hiện nay đã thêm lên đến 4 ngàn 750 muôn lượng, trừ ra một ngàn 200 muôn thì số tiền dư rất nhiều, trước là ngạch cũ, nay là ngạch mới thêm, hai bên đều không phòng ngại.

Nhà ngân-hàng sáu nước, bèn cùng nhau thương nghị lại.

Viên-tổng-thống chánh lúc khó vì không tiền, không vay thì không lấy gì mà đỡ sự khuẩn-cấp, nhơn vậy bèn dạy quan Tài-chánh-tổng-trưởng là Châu-học-Hi đến nghị với các ngân-hàng về khoản vay ấy, song trước định vay 6 trăm muôn, nay sụt lại còn 200 muôn.

Nhà ngân-hàng lại yêu-cầu 4 việc:

1°) Khoản vay từ trước, và khoản vay bây giờ, phải dam thuế mũi toàn-quốc Trung-Hoa mà thế vào. Phải dùng người ngoại-dương làm Quản-lý. Trừ ra sự trả vốn giao lời rồi, thoãn có dư thì sẽ để cho Trung-quốc được quyền dùng lấy.

2°) Trung-chánh-phủ phải để cho các quan tây đặng phép ở chỗ Tài-chánh-thương-biện một hạng ô năm, phàm việc gì quan-hệ đến tài-vụ hằng năm xuất-nhập, thì Chánh-phủ phải ra công sáng sóc.

3°) Trung-chánh-phủ phải tự mình nạp dụng người ngoại-dương giúp việc cùng người đại-biểu ngoại-dương tại sở Tài-chánh-thương-biện, được quyền khi ngân-phiếu phê rồi, thì mới đặng dùng tờ giấy mà vay. Người dùng để chuyên môn về sự kiểm-xét bao nhiêu, và thứ tự tra xét khoản vay bao nhiêu, phải phân biệt và công bố trong ngoài. Còn khoản vay để mở mang dựng đặt công việc chí cũng phải dùng người ngoại-dương làm Quản-lý.

4°) Nhà ngân-hàng đã thay Trung-quốc xuất trái-phiếu, nếu trái-phiếu bán xong, Trung-chánh-phủ không đặng mượn khoản khác lắm cho kéo dài ra lôi thôi không dứt.

Trong 4 khoản yêu-cầu của các ngân-hàng rất quá nghiêm, nên khi Châu-Học-Hi trông thấy bèn nhóm hội-nghị Quốc-vụ-viện, tự nghĩ dựng ra khoản vay 5 điều, mà giao cho Tham-nghị-viện nghị quyết, 5 điều ấy như sau nầy:

1°) Vụ mũi thì Trung-quốc đặng tự-quyền chỉnh-đốn, các chỗ chế tạo-xưởng-mũi, và thâu thuế mũi, thì Trung-quốc có thể chước dùng người ngoại-dương hiệp cùng người Trung-quốc mà biện-lý. Còn tiền thuế mũi thâu vào đó, thì phải giao gởi ở nhà ngân-hàng nào rất chắc chắn, để dành đặng trả vốn lời cho thanh nợ.

2°) Khoản vay tính làm phương-thô gì, phải có điều lệ của Tham-nghị-viện quyết nghị, làm mực-thước. Chữ biên nhận ngoài mặt, phải do Tài-chánh tổng trưởng phái một người Trung-quốc cùng đại biểu 6 nước hội-đồng phê chuẩn.

3°) Việc tra xét các điều-lệ giao vũ Trung-quốc viện thẩm kế liệu-biện; khoản vay cần phải có đủ cả văn-sách Trung-Hoa, ngoại quốc, và quan-viên hai bên đồng áp nhận.

VIÊN-HOÀNH.

(Sau sẽ tiếp theo).

KIM-VÂN-KIỀU TÂN GIẢI

(Tiếp theo)

726· Cười rằng: Đã thế thì nên,
Mộc-già (1) hãy thử một thiên trình nghề.

727· Nàng vưng cất bút tay đề,
Tiên-hoa trình trước án phê xem tường.

728· Khen rằng: Giá bước (2) Thạnh-Đường,
Tài nầy sắc nọ mấy ngàn cho cân.

729· Thật là tài tử giai-nhân,
Châu-Trần (3) còn có Châu-Trần nào hơn.

730· Thôi đừng chắc dử mua hờn,
Làm chi lỡ nhịp cho đờn ngang cung.

731· Đã đưa đến trước cửa công,
Ngoài thì là lý, song trong là tình.

732· Dâu con trong đạo gia-đình,
Thôi thì dẹp nỗi bất bình là xong.

733· Kíp truyền sắm sửa lễ công,
Kiệu hoa lước gió đuốc hồng diễm sao.

726· Ông Phủ nghe Thúc-Sanh nói Kiều biết học-hành thì-phú bèn cười mà nói rằng: Nếu có tài như vậy cũng đáng thương, thôi ta ra đề thơ cải-gông, nàng hãy làm cho ta xem thử.

727· Nàng bèn vưng lịnh lấy giấy mực, chẳng bao lâu làm rồi, đem bài thi dưng liền trước án.

CẢI GÔNG THƠ

Khen cho chẻ tạo sức lương-công,
Miếng gỗ làm nên một cái gông.
Trừng-trị gian-hung đã gớm mặt,
Răn-he đàn-chúng thấy kiên lòng.
Hiềm chưa xét nét người trinh-bạch,
Còn để tuồn pha phận mỏ hồng.
Ước đặng soi như Tấn-cảnh nọ,
Tội-tình kẻ dưới mới cam lòng.

728· Ông Phủ coi bài thi của Kiều rồi bèn khen rằng: Nếu đặng như vậy thì sức họe chẳng kém đời Thạnh-Đường ngày trước. Vậy thì tài nầy sắc nọ ngàn vàng cũng chưa mua đặng.

729· Ông Phủ bèn kêu Thúc-ông mà nói rằng: như Thúc-Sanh với Kiều làm đôi-bạn với nhau thật là tài-tử giai-nhân, dầu có kiếm đôi-bạn nào cũng chẳng có dâu hơn nữa.

730· Thôi ông hãy vưng lời ta dạy, đừng chắc sự giận hờn chi nữa, làm cho sự thương yêu nó dở-dang cũng là tội nghiệp.

731· Chớ nay ông đã dam đến trước mặt ta đây rồi, ngoài thì lấy lẽ công-bình mà luận, chớ trong ta cũng lấy tình mà xử.

732· Vậy thôi thì việc dâu con là việc trong chốn gia-đình, xin lão hãy nghe ta mà vui lòng cho an phận trẻ.

Thúc-ông ngày trước cũng ưng Kiều là đứa chơi bời trăng gió, nay mới biết Kiều thì cũng dam lòng thương xót, bèn nghe theo lời ông Phủ dạy.

733· Đoạn Thúc-ông đã bằng lòng, ông Phủ bèn dạy sắm sửa lễ nghinh-hôn mướn kiệu đơm bông hoa đèn đuốc.

1· *Mộc-già* là cái gông.
2· *Thạnh-Đường*, nghĩa là trong đời Đường nhiều bực văn-nhơn, nên kêu là *Thạnh-Đường*.
3· Chớ *Châu-Trần* có giải trước rồi.

(Sau sẽ tiếp theo).
LÊ-KHÁNH-SUM.

Do anh Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74)
tặng cho Kho Sách Xưa của Quán Ven Đường.

Tự do diễn đàn

Đã hơn tuần lễ nay bổn-báo có nhận được nhiều bài bàn về « Vấn-đề Nam Bắc một nhà » gởi đến xin đăng. Bổn-báo cũng mừng rằng người mình bây giờ đã lưu tâm về vấn-đề ấy, rất tối-yếu cho vận-mạng nước nhà. Có lắm bài lời lẽ hùng-hồn quá không lẽ không đăng, mà đăng thì lại có người trách bổn-báo thiên-vị.

Như bổn-báo đã nói lần trước, tờ báo là trường ngôn-luận của độc giả chư tôn, bổn-báo không có quyền cấm-đoán người nào. Bổn-quán mở riêng ra mục này để công-chúng được bình-luận. Song cũng xin nhắc rằng bài nào lời lẽ thô-tục không có chút gì giúp thêm vào « Vấn đề Nam Bắc » thì bổn-quán không đăng.

Mục-đích bổn-quán là ràng buộc cái dây liên-lạc Nam với Bắc, bổn-quán không bao giờ sai cái mục-đích ấy, ai là người tri-kỷ của bổn-báo cũng xin giúp bổn-báo đạt tới cái mục đích, để từ nay câu truyện Bắc Nam không phải bàn đến nữa.

Trời Nam đâu cũng là nhà, xin ai nhớ lấy cho.

Bổn báo.

Cùng ngài Công-Luận

Trước hết tôi xin đa tạ lời vàng ngọc, bút công bằng của ngài đã có lòng yêu mến chỉ bảo giùm tôi trong một bài có đoạn nghị luận thiên lệch và hơi nóng nảy. Trân trọng thay lời vàng ngọc! Quí hoá thay bút công bằng! Tôi xin lấy lời bình luận ấy làm một bài học khi bước chơn ra đời đã gặp nhiều nỗi khó khăn trắc trở!

Vậy trong ý tôi viết bài này trước là cảm tạ lời chỉ bảo, sau nhắc lại một câu truyện — câu truyện tầm thường mà ảnh hưởng rất sâu xa, để phát lộ tấm lòng thương nòi thương giống, chớ không có ý chi khác cả. Ngài cũng lượng tình xét cho.

Truyện như vầy :

« Mới rồi đây, tôi tình cờ gặp một người Hoa-hữu, du học Âu-châu về. Anh em tay bắt mặt mừng, cùng nhau ngồi ở salon tàu mà luận đàm thời-sự. Bạn tôi lại giới-thiệu tôi với Y. quân là một nhà du-lịch Nhựt-bản, đã nhiều lịch-duyệt lại rộng kiến văn... Khi nói truyện tới nước Tàu, người Nhựt có phán đoán một cách sỗ sàng rằng : « Tuy biết nước Tàu đang buổi này là buổi loạn-ly điên bái, đang lúc này là lúc binh cách nhiễu nhương : người thức-giả ai cũng buồn thay vận mệnh tương-lai Trung-quốc! Nhưng lại rất buồn cho các bậc thanh-niên khi du học ngoại-dương về, đã có một cái bằng cấp cao-đẳng chi thì nhờ đó làm thang tấn-bộ, rồi cũng không khỏi ở trong cái phạm-vi của bè nầy đảng nọ... bại-hoại tới cả nền xưa nếp củ. Quốc-dân có nhờ cậy chi đâu. Uổng thay cho công rèn tập mấy năm! Tủi thay cho cái thiên-chức nhà du-học!!. Bạn tôi nghe mấy lời đường đột; có ý giận, mặt bừng đỏ, phản đối lại rằng: « Cứ như lời ông nói thì bọn tôi là một bọn xu quyền phụ thế; lấy thân làm trọng lấy quốc làm khinh đó!... Ông phải biết cho cây kia sanh trái, cũng có trái lành trái thúi; người trong mấy hạng, cũng có hạng dở hạng hay... » Bạn tôi chưa nói hết, bỗng có tiếng vỗ tay cười khanh-khách. Chúng tôi nhìn ra, thấy một chàng thiếu-niên, tay cầm cuốn sách chi nho nhỏ, bìa xanh xanh, đứng chăm chỉ nhìn bạn tôi mà cười. Bạn tôi lại giới-thiệu tôi với người thiếu-niên ấy, (cũng là người du-học) rồi cầm cuốn sách nho nhỏ mở coi. Coi xong, nét mặt bỗng tươi cười hớn hở, dùng lời ngọt ngào êm thắm tạ lại người Nhựt. Tôi lấy làm lạ, mà chắc phần nhiều độc-giả cũng lạ, vì không biết cuốn sách gì mà có giá-trị thế; làm cho người đang hờn giận hóa vui vẻ, đang tranh luận hóa tạ từ. Tôi liền mượn coi thì ra cuốn hành-trình nhựt-ký. Trong đó mới vừa chép một đoạn : « Ngày.... tháng.... tàu đậu bến.... Cùng ngồi đàm-luận thời sự với một chàng Nam-Việt, một nhà du-lịch Nhựt Bản. Nhà du-lịch Nhựt có thống trách bạn thanh-niên ta; bỏ mất cả thiên-chức nhà du-học: uổng mất cả công rèn tập bấy lâu mà lặn lội trong vòng cương toả: say đắm trong trường lợi danh; ra luồn vào cúi: giúp bè bênh đảng. Không tưởng chi tới cái tiền-đồ Trung-Hoa dân-quốc. Lời nói khích thích thay! Ý-tứ thâm trầm thay! Anh em ta phải lấy lời ấy làm một bài « châm-ngôn »; phòng sau ra giúp ích cho đồng-bào cho tổ-quốc! Chúng ta chớ lấy lời nghị luận ấy làm quá đáng mà chê mà trách thì không phải là một dân-tộc đã bước tới con đường văn-minh tấn-bộ... »

Chao ôi! Người Tàu đi du-học về, cảm hóa được những sự văn-minh bên Âu bên Mỹ; biết nghe lời khích thích xúi dục lòng người tỉnh ngộ. Như thế cũng không uổng công học tập! Còn người mình thì sao? Xin ngài tha phép tôi không dám nói. Nói bao nhiêu lại đau lòng bấy nhiêu!...

Trần-mỹ-Ngọc.

Nói chẳng nể lời, còn bảo ai nghe

Cùng Lão-Ngạt tiên-sanh

Thưa với tiên-sanh, tôi vốn là người tài sơ học siển, chưa quen làm thơ bá-láp, làm báo nho-nhem (lời ngài tự nói) như ngài. Nhưng cũng biết đọc biết coi đôi chút, mà sao lạ! Bài thơ « *Hòa vị quới* » của ngài thực tôi không hiểu rõ. Xét đầu đề thì ai cũng biết ngài biểu chúng tôi lấy hòa làm quí-Thế sao ngài lại còn gây thêm truyện. Hay là 2 câu luận « Ông Trương tuy chẳng... Chú Ngọc sao không... » với 2 câu kết « miệng ngọt bây còn... — Huống chi lời giám... » nghĩa nó lờ - mờ quá hay xa lăng-lắc mà tôi không hiểu chăng? !— Nhất buồn cười cho bốn chữ « Ông Trương... Chú Ngọc »!!! Nếu ngài biết mà đổi lại là : « Mạnh-Tự, Mỹ-Ngọc » nghe cũng còn phiền-phức. Huống chi « ông cùng chú » hay thế mới là đối chọi chăng.— Ngài đã chẳng sửa, lại cứ để vậy đăng hoài. Tôi đã đủ biết cái tâm-lý của ngài vì khinh-ngạo mà có 2 chữ « Ông... Chú »! Hay ngài vì biết ông Trương đã du-học Âu-châu; đã từng viết báo ngoài 20 năm : đã là người có tuổi mà phải tôn phải kính phải sùng, phải bái — nếu vậy tôi không cần phải nói.— Nhưng xin mạn phép ngài. Tôi chưa có cái hân-hạnh được quen biết ngài mà ngài đã vội khinh tôi thế. Mà thôi! Ngài khinh một mình tôi, tôi xin chịu. Vì tôi không muốn bới truyện ấy mà khoe mình. Tôi chỉ riêng trách ngài đã biết viết chữ « Hòa vị quới » lại còn nói những lời gay-gắt bỉ - báng người Bắc chúng tôi một cách rất đê - hèn, ở trong bài « Có ai chịu nghe chăng? » T. L. B. ngày 2-9-24.

Ngài đã biết người Nam kẻ Bắc cùng nòi cùng giống, phải thương yêu nhau, giúp đở nhau, cùng nhau gánh vác việc công - ích chung, đông có mấy tay có tạo. Bắc có tài Nam có của. Chị ngã thì em phải nâng, mới khuyên chúng tôi chớ nên thất niềm hòa-khí. Nhưng ngài nói lời đã chẳng nể lời; bảo chúng tôi nín đi sao được. Để lòng thì tức, nói ra.... nói ra thành tranh-luận mà ngài biểu chúng tôi báo vì nhơn sự. Ấy tự ngài lại gây thêm truyện. Ngài nói : Chúng tôi rảo bước giang-hồ, lên yên chèo lái, vào trong Nam-kỳ nầy, chỉ đem đủ tiền lộ-phí, thế mà năm kia tháng nọ, cũng không đói một bữa nào! Đến khi làm ăn khá đã thì lại ăn chơi xài-phí quá đa! Hình như ngài bảo xứ Nam-kỳ như một nồi cơm lớn, một đống tiền to, chúng tôi chỉ lo đủ tiền tàu vào, rồi thì cơm đấy lấy mà ăn, tiền đấy lấy mà xài. (sướng dữ a)! Chớ ngài có biết đâu chúng tôi vào đây: có người phải đổi vào làm việc Nhà-nước, có người làm nghề làm thợ; có người đi buôn đi bán; cũng phải đầu tắt mặt tối, từ sáng đến chiều, mới đủ tiền ăn-mặc, mà nếu có dịch-dịa một chút, cũng chưa thấy ai đã có cái hạnh-phúc xa-phí như lời ngài nói. Ngài lại còn dẫn điển-tích : Người ở non Côn lấy ngọc quăng chim sẻ...? Hỏi : Sao mà phủ phí thế? — Đáp : Bởi nhiều quá vất bớt đi..! (Hay!) Cũng như có kẻ nào dám cả gan viết : Bây giờ ta phải làm ruộng, không nên tranh thương..! (Đúng!) — Chao ôi! Làm báo ngoài 20 năm, viết báo tới ba trương, mở đường chỉ nẻo cho dân ta vào đường phong hóa lễ nghi, xúi dục quốc-dân học hành, đốc buôn bán làm công-nghệ biểu truyện nên, bỏ truyện hư, vân vân (Hay dữ a!!!).

Thế mà còn bảo ai không hộp tư-tưởng; ai ghen ghét! — Ai ghen ghét ai? Ai khinh ngạo? Cứ đọc bài « *Có ai chịu nghe chăng?* » với bài « *Khóc tổ đồng-bào* » đủ biết ai là thằng câm ăn ớt?!!

Ngài lại biểu chúng tôi thấy đời mê mộng, bất đứng đứng dưng thì nên học theo Kim, Nhàn, Tăng, Điền, can chi mà phải tùy ba trục lãng, bôn tẩu hô hào.!. Thưa với Lão-Ngạt tiên-sanh, ngài lầm rồi! Nếu chúng tôi theo như ý tưởng của ngài thì vấn-đề « *di dân Trung-Bắc-kỳ vào Nam-kỳ* » và « *Nam-Bắc một nhà* » không cần giải quyết, để cho người khách người chà, càng thêm nhân số. Không trách lấy bạc của ngoại-quốc đem vào xứ một năm gần 200 triệu, (nhiều dữ a!!!) có lẽ một tỉnh Cholon tiền xài không hết! (?)

Than ôi! người Nhựt di dân sang Mỹ, người Tàu lập nghiệp đất Nam. Chẳng biết khi họ ở dưới tàu bước lên có đem nhiều tiền trong túi không? — Vậy ta thử đam cái tánh tò-mò ra bến Lăng-Tô, khi được mục kích chuyến tàu nào ở Hong-Kong lại thì có hơn 300 người khách, hành lý lôi thôi, áo quần sộc sệch có lẽ họ đam của bên Trung-quốc sang lập nghiệp ở nước Nam đây, Lão-Ngạt tiên-sanh nhỉ?!! — Thế mà còn nhớ trong sách Trang-Tử: Dều tha chuột chết, huyễn sô nghịch mồi!!!!

Thưa với ngài, nào chúng tôi có khoe hơn năm ba chữ nho đâu mà sở khả bá trọng để ngài phải nhớ sách nọ, dẫn điển kia. Lại còn thêu dệt nên câu vì tiểu phẫn gây thêm chúng nộ!

Kết cục bài này, tôi dám bắt chước ngài nói : làm người phải khoan dong đại độ, chớ nên cố chấp rồi thì nói lời đã chẳng nể lời, còn chi là mạch sầu với huyết đuối! Vậy tôi cũng không muốn nói nhiều sợ rờm tai độc-giả, lại mang câu hảo vì nhơn sự. Nếu sau đây dù Trương quí ông hay Ngạt tiên-sanh có công-kích đến tôi, cũng không thèm trả lời. Mạn phép độc-giả, vì e phơi bày những câu tục tằn bỉ-ổi thêm chướng tai các ngài mà không ích chi! để lúc nào có thì giờ rồi sẽ bàn tới vấn-đề khác. Nhưng nếu có kẻ nào định ý phá cuộc đoàn - thể của Nam với Bắc hay cắt dây thân-ái của Bắc cùng Nam thì tôi sẽ công-kích cho kẻ ấy phải hết hơi tắt nghỉ mới nghe.

Nay xin kiếu các ngài trong *Trung-Lập-Báo*!

TRẦN-MỸ-NGỌC.

Thơ tín vẳn lai

Kính đáp cô Huỳnh - Hoa - Nữ

Bổn-quán vừa tiếp được bức thơ Huỳnh-nương, lẽ ra thì trả lời riêng cho Huỳnh-nương mới phải, song xem thơ có cái ý-vị thiêng-liêng là một người nữ-nhi muốn đem sức-tài giúp vào việc công-ích, bổn-quán xin trộm phép Huỳnh - nương đăng lên báo-chương để cùng với độc-giả mừng Huỳnh-nương vậy.

Quốc-văn mới phôi-thai cần phải tu bổ nhiều lắm, mà việc đó không phải một vài người tán thành được. Bổn-quán ước-ao rằng chư tôn độc-giả lưu-tâm đến luôn luôn, thì không bao lâu cái mơ-tưởng của mình sẽ thành-thiệt được.

Huỳnh-nương đã sẵn lòng giúp bổn-quán, giúp quốc-văn, bổn-quán cũng sẵn lòng nghinh tiếp. Xin Huỳnh-nương cứ gởi bài đến, bổn-quán sẽ đăng, còn các khoản Huỳnh-nương hỏi bổn-quán xin Huỳnh-nương chớ bận lòng. Đối với người trí-thức bổn-quán bao giờ cũng biệt-đãi, thết đãi một cách đặt biệt, chớ không để chen chút « hội đồng ».

Bổn-quán.

Saigon, 5 Août 1924.

Kính thăm

Ngài đặng vạn sự tùng tâm, cùng bửu-quyến ngài đều an-hảo.

Thưa ngài, em có một đều mộ-ước bấy lâu, hiềm vì khi còn tại chốn học-đường, mảng ôn nhuần kinh sử cho vẹn chữ nữ-học-sanh, không giờ dư giả, không phút rảnh rang, hầu chen vào làng báo, trổ mặt chốn ngôn-luận trường, giúp một ít vui cho bạn nữ-lưu đồng niên kỷ với em, cùng một vài sự ích-lợi chung cho đoàn hậu tấn ngày sau, kẻo lắm lạt.

Chẳng một đó mà thôi, em đây mảng xem truyện tây sách khó, nên thường hay biết sự tích ngày xưa, lắm chỗ đáng đăng vào quí-báo cho hàng phụ-nữ, đồng loài với em, noi gương củ mà lo gìn cho vẹn phận tròn thân.

Còn những việc kiêm-thời em cũng rõ đôi chút, nếu ngài chẳng phụ lời quê-kịch của em, xin cho em rõ : muốn đăng vào báo ngài phải tốn bao là bao nhiêu, chẳng cùng, khi thì «Roman, khi lại ích lợi chung... » làm sao, xin ngài vui lòng giải rành cho em rõ lý, cám ơn.

Còn việc cang hệ mấy đều luật buộc em đã rõ biết rồi.

Nếu ngài chẳng phụ lòng em, cho em hay biết những đều cạn hỏi trên đây, em tuy phận gái mặc dầu, cũng giúp đặng một vẻ vui cùng sự ích vào làng báo ngài chẳng sai.

Người muốn chen mình vào qui báo ngài hằng đợi trông ngài hồi tin vậy.

Mlle HUỲNH-HOA-NỮ
Collégienne diplômée
à l'Ecole des Jeunes Filles Indigènes
23, Massiges, Saigon.

KÍNH CÁO

Kính cáo cùng khán-quan Ngòi-bút-Sắt rõ : Trong quyển Ngòi-bút-Sắt thứ nhứt có hai bài: Văn-nữ-giới và Pháp-văn, vì ấn-công sắp lộn, nên tôi không chịu trách-nhiệm, bài đó chẳng do tay tôi làm, xin chư vị khán-quan biết cho.

Đẩu-Nam

Có ai chịu suy xét cho cùng đâu!

Sáng chúa-nhựt tôi có dịp vô Cholon, đến nơi chẳng có khúc đường nào mà chẳng thấy có chưng dọn bánh trung-thu, mỗi chỗ mỗi có treo bảng, nào là con cá, con tôm, nào là lồng đèn đủ kiểu, để cho con nít chơi trong lúc trung-thu nầy.

Trời thì không mưa, đường thì không tưới, hễ gió thổi lên, hay là xe hơi chạy phớt qua, thì ôi thôi, bụi bay mịt trời, lấp đầu lấp áo, lại bay tấp dầy trên bánh trung-thu của khách đem chưng bán đó nữa.

Từ sáng ra đến chiều khán-quan có xét coi bao nhiêu là vi trùng dính trên bánh mà ai mua ăn cũng khen ngon khen ngọt đó chăng; lại có ai chịu xét coi ăn bánh mà bụi lấp dầy nầy dầy rồi thân thể sẽ ra làm sao?

Chớ chi chúng nó chưng dọn chừng ít cái bánh ở ngoài làm kiểu cho người ta thấy mà thôi, còn bao nhiêu thì đựng trong thùng cho kính; có ai mua hãy lấy ra thì còn khá, cái nầy chúng nó đua nhau sắp dầy trước tiệm, ai tới mua xong giá thì nó gói, chớ chúng nó có kể gì là phép vệ-sanh, hại ai sẽ chịu, miễng chúng nó thủ lợi đặng thì thôi.

Tôi vô tiệm kia mua vài cái bánh, biểu lấy thứ để trong thùng, có lẽ ít bụi, chớ nói gì không đầy năm phút, mà tôi thấy xe-hơi chạy qua chạy lại, bụi bay vô tiệm đã không ngớt, hết lớp nầy đến lớp khác, thở đã không ra hơi, rồi ai mua nhằm mấy lớp bánh để ở ngoài đó dầu ăn không chết liền chớ cũng sẽ chết mòn, rất thương hại thay cho người mình, có một tài giỏi chịu.

Có người lại nói, hơi đâu mà lo xa, khuất mắt thì thôi, bụi ở đâu lại không có, hơi đâu mà tránh, nói vậy mấy người ăn bánh của khách-trú thuở nay chẳng là chết hết?

Lời nói nầy là lời nói cùn, chớ tôi tưởng người nào mà có chút học-thức hay để ý xét suy thì thà là không ăn, không mua, chớ dại gì mà đem tiền đi đổi lấy sự hại thân.

Sẵn đây tôi xin hỏi khán quan coi vậy chớ vịt quay, thịt gà quay, thịt heo quay, của khách treo trước mấy tiệm cao lâu mà bán cho chúng ta đó, trọn một ngày vi trùng nó bay tấp ở trên là bao nhiêu không?

Thương ôi, lúc nào trời nắng, có phát lên một trận dông thì bụi bay mịt trời, lần lần tản ra tấp lên thịt gà, thịt vịt, rồi mình đến mua, khách-trú mới chặt bán cho, mình mua về ăn, lại còn khen ngon, mà quên lửng coi nó ngon cách nào...

Nghĩ cho cùng thì càng buồn nhiều, nói hoài thì nhiều người cho mình là nói xàm, thiệt nghĩ mà buồn cho phép vệ-sanh của người mình quá.

KHƯƠNG-NGUYÊN.

Công văn lược lục

THIÊN-BỔ

Thầy Nguyễn văn Phước, Giáo-tập hạng tám đang dạy tại trường Đức-Hòa (Cholon) có lịnh bổ đi dạy tại trường Chợ-đủi (Saigon).

Thầy Trần đức Nhung, có bằng tốt-nghiệp trường Sư-phạm, được cấp-bằng chức Giáo-tập hạng tám và bổ đi dạy tại trường Đức-hòa (Cholon) thế cho thầy Ng. văn Phước đổi đi chỗ khác.

Thầy Ngô văn Mau, Giáo-tập hạng sáu, đang dạy tại tỉnh Cholon có lịnh bổ đi dạy tại trường tỉnh Biênhòa, thế cho thầy Hồ văn Vàng xin từ chức.

Thầy Đoàn văn Lợi, có bằng tốt-nghiệp trường Bổn-quốc, được cấp-bằng chức Giáo-tập hậu-bổ và bổ đi tùng quyền quan Chủ-tỉnh Cholon, thế cho thầy Ngô văn Mau đổi đi chỗ khác.

Thầy Huỳnh trương Thi, Giáo-tập hạng tám, đang dạy tại tỉnh Sadec, đắc lịnh đi tùng quyền quan Chủ-tỉnh Biên-hòa, đặng dạy tại trường Sơ-học tỉnh ấy.

Thầy Nguyễn văn Phát có bằng tốt-nghiệp trường Bổn-quốc, được cấp-bằng chức Giáo-tập hậu-bổ và đắc lịnh đi tùng quyền quan Chủ-tỉnh Sadec, thế cho thầy Huỳnh trương Thi, đổi đi chỗ khác.

Quí cô : Hồ thị Lục và Nguyễn thị Đại có bằng sơ-học Pháp-Việt được cấp-bằng chức nữ Trợ-giáo hậu-bổ và bổ đi tùng quyền quan Chủ-tỉnh Sadec và Sốctrăng.

Quí cô : Võ thị Giàu và Nguyễn thị Lễ được cấp bằng chức nữ Trợ-giáo thiệt thọ hạng tám và bổ đi tùng quyền quan Chủ-tỉnh Bạc-liêu và Trayinh.

Thầy Trần khiêm Giao, Giáo-tập hạng tư đang dạy tại trường tỉnh Sadec, đắc lịnh đi tùng quyền quan Chủ-tỉnh Vinhlong, đặng dạy tại trường Vũng-Liêm, thế cho thầy Hồ lộc Của, từ trần.

Thầy Nguyễn văn Lưu, Giáo-tập hạng năm, đang dạy tại Sadec đắc lịnh đi dạy tại trường Chợ-đủi (Saigon).

Thầy Hồ quang Cư, Trợ-giáo thiệt thọ hạng sáu đang dạy tại Sadec, đắc lịnh đi dạy tại trường Sơ-học Cù-nôn, thế cho thầy Trợ-giáo Phạm văn Hạt, xin từ chức.

Thầy Đặng văn Hoài, Trợ-giáo thiệt thọ hạng bảy, thầy Bùi văn Định, Trợ-giáo thiệt thọ hạng tư, và thầy Nguyễn văn Tòng, Trợ-giáo thiệt thọ hạng tám, đang dạy tại Sadec, đắc lịnh đi tùng quyền quan Chủ-tỉnh Bạc-liêu, Châuđốc và Bentre.

Thầy Bùi quang Đẩu, có bằng tốt-nghiệp trường Bổn-quốc, được cấp-bằng chức Giáo-tập hậu-bổ, và bổ đi tùng quyền quan Chủ-tỉnh Rachgiá, thế cho thầy Phạm văn Quan, xin từ chức.

Thầy Lê văn Philippe, có bằng tốt-nghiệp trường Bổn-quốc, được cấp-bằng chức Giáo-tập hậu-bổ và bổ đi dạy trường tỉnh Gocong.

Cũng là tiểu-thuyết

Tôi xem Đông-Pháp mấy kỳ kế đây, trong bài tiểu - thuyết Tỉnh - Mộng, thấy Lý-kỳ-Tâm thường hay oán trách cái nhơn - tình rằng : « Phàm những kẻ giàu sang dầu có hư có nhuốt cách nào đi nữa mà thiên-hạ họ cũng che đậy bích-bùng; lại còn nịnh-nọt bợ đỡ là khác nữa. Còn những người nghèo khổ, dầu có học hành tài-ba lỗi lạt, hoặc là kẻ biết đều, thanh-liêm cho cách mấy đi nữa; họ cũng xúm nhau mà chê đủ, lại còn dể-duôi khi-thị. »

Thiệt là lời trách ấy rất đúng. Nhờ lời trách ấy mà nó làm cho tôi nhớ lại một cái lịch-sử của một người đờn-bà-góa ở tại Tânchâu, cũng nên treo gương cho hậu lai để làm giám-giới.

Người đờn-bà goá nầy tên là Mười L. ở tại Tânchâu, thuở nay chỉ nhờ có một nghề cho vay mà làm giàu có lớn, sanh được ba bốn đứa con; mà rủi, đứa có học hành nên danh nên phận thì lại chết đi. Hiện nay chỉ còn có 1 đứa con trai và 1 đứa con gái mà thôi; mà đều là con phá-gia, con làm cho nhục nhã ông bà cha mẹ.

Thỉnh thoảng đây tôi lượm lặt cho hết căn - nguyên sự-tích mà sắp thành một bộ Tiểu-Thuyết rồi tôi sẽ lần lược gởi đến cho quí-báo ấn-hành, để hiến cho lục-châu chư quân nhã dượt.

TRẦN TRỰC-NGÔN

Đông-Pháp thời-sự

GIÁ BẠC

Kho Nhà-nước.	10 f. 05
Ngân-hàng Đông-pháp. .	10 15
Ngân-hàng Hồngkong-Shanghai. .	10 15
Ngân hàng Chartered. . .	10 10
Sté de Gérance de la Banque Industrielle de Chine. .	10 15

GIÁ LÚA

Lúa chở đến nhà-máy Cholon (mất bao) mỗi tạ 100 kilos.

Vinhlong. . .	6 $ 60	tới	6 $ 70
Gocông. . . .	6 90	»	7 00
Baixàu. . . .	6 95	»	7 05
Bacliêu. . . .	7 05	»	7 15
Giá thường bực trung. . .	6 88	»	6 98

MANG GỎI THẲNG XÔNG

Saigon. — Tên Lê-văn-Châu, 37 tuổi, kéo xe-kéo, ở đường Phong-phú, có đến bót mà thưa rằng đứa cháu gái của anh ta là Nguyễn-thị-Mẹo, mới 20 tuổi, thình không bỏ nhà mà đi hôm 3 tây lại còn trộm theo hộ thân một số bạc 60 đồng nữa chớ.

Nhưng chẳng phải một số bạc ấy mà thôi. Lê-v-Châu có tánh cưng cháu gái nên có cho nó đeo ít món đồ nữ trang giá đáng 30 $ mà lúc bước cẳng ra đi, nó cũng quên trả lại.

Thôi, chim sổ lồng còn mong chi nữa. . . .
Cám thương người dựa cửa ngóng trông!. .

KHÔNG SAO MÀ

Sớm mai bữa 5 tây lối 7 giờ 15 phút, M. Nguyễn-phú-Hựu, Thông-ngôn Tòa ở Saigon, cầm bánh xe-hơi *Limousine* của thầy chạy vô Cholon, chạy theo con đường Eglise, khi xe vừa quanh qua Route Haute, xảy thấy cái xe-hơi số C. 1817 có tên Huỳnh-văn-Sang, 31 tuổi, cầm tay bánh ở trong Cholớn chạy ra Saigon.

M. Hựu lật đặt bẻ bánh qua phía tay mặt dầu xe liền va vô cột đèn khí, mà chỗ cột đèn khí ấy lại có dựng một cái xe-máy nữa.

Bởi vậy cho nên cái xe-máy, hai cái xe-hơi đụng nhau hư hại rất nhiều, mà tên Cao-văn-Đinh cũng bị lỗ đầu, cột đèn khí cũng rung rinh nữa chớ.

Ông Cò còn đang làm án-kết coi lỗi về phần ai, còn tên Đinh thì vào nhà-thương mà rịt thuốc.

HUYẾT KHÍ CHI NỘ

Tâyninh. — Đọc tờ báo Đông-Pháp số 185, có bài « Còn hát ghẹo nữa thôi ». Nghĩ rất nhằm lý, dầu xứ nào cũng thế. Giữa đám đông trai tơ gái bổ bộ hát đối đáp nhau rồi sao cũng đáo tới mộn mà gây cuộc oán thù đánh đập.

Bữa thứ năm 4 Septembre lối 9 giờ rưỡi sớm mai tại Trảng-sụp làng Thái-bình trong một đám ruộng kia thấy con cấy rất đông đang đối đáp câu hò. Trong đám cấy có Thị-An, câu hò rất khéo léo mà đối đáp cũng hay. Cậu Nguyễn-v-Huỳnh 19 tuổi cũng con cấy nghe Thị-An hò hát rất hay nên cậu ta bắt yêu, bắt thương, rồi toan lại gần mà trêu ghẹo. Rủi thay chồng Thị-An là Huỳnh-văn-Lung, vừa đến thấy tên Huỳnh chọc vợ nổi giận cầm gan liền trao cho Huỳnh một cây ngang lưng bổ ghét. Huỳnh tức giận tuốc về nhà lấy một con dao mũi nhọn rượt theo Lung và thích cho Lung một dao ngan hông tả mẩn ra tại làng. May có người đến can, nếu không thì chắc Lung phải tuyệt mạng.

SÁT NHƠN

Hớnquản. — Hôm 5 Septembre 1924 rồi đây ông Cò ở Hớn-quản có cho hay rằng tại vườn cao-su Lộc-ninh có xảy ra một đám sát nhơn rất ghê gớm. Ấy là hai tên cu-li cùng làm chung một sở chém giết lẫn nhau, vì một duyên cớ gì thì chưa ai biết rõ. Ông Cò ở Hớn-quản hiệp với quan Lương-y bổn-quốc lập tức đến nơi mà khán nghiệm và đợi tra xét cho kỹ cang sẽ đăng tiếp theo cho khán-quan tường tất.

Ấy ai chung giống Lạch-hồng!
Nầy « Ngòi-bút-Sắt » ta cùng khuyên nhau.
Khuyên nhau xin nhớ lời nhau,
Một mai mở mặt năm châu kịp người!

Đó là mấy câu để ở quyển Ngòi-bút-Sắt số xuất-bản ngày. . . . . Septembre 1924.

Ai muốn mua sách xin gởi thơ đến: M. Lâm-hiệp-Châu 33, Rue Lareynière, 33. — SAIGON.

NHÀ HÀNG NAM-KIN

SIMON GẲM, *Chủ-nhơn*

Đường Lefèbvre, môn bài số 11, 13
— SAIGON —

Kính cáo Đồng-Bang,

Nhà hàng « NAM-KIN » từ khi sáng lập tới nay nhờ ơn đồng-bang chiếu cố vùa giúp cho, nên ngày đêm quí khách tới lui đông đảo, nhiều khi không đủ chỗ hầu tiếp. Càng được đồng-bang thương tưởng chừng nào thì tôi càng kính nể chừng nấy, nên cố ý tìm cách nào làm cho vừa lòng đẹp mắt quí-khách, ngỏ hầu đáp ơn tri ngộ ấy, chớ không như thường thế thấy khách đông thì vong phí. Bởi vậy nên nay tôi mới mở rộng thêm từng lầu trên, sửa sang dọn dẹp lại từng dưới phân biệt có nơi để dùng tiểu tiệc, có chỗ để bày đại yến, đặng hầu tiếp quí khách khi chén rượu tiếng biệt, lúc bữa ăn tẩy trần cho xứng đáng. Mỗi tuần thứ bảy và Chúa-nhựt có tài tử giai nhân đờn ca để trợ hứng cho quí khách nữa.

Nhân vật dùng trong bổn quán : người ta rành rẽ khuôn-phép vật dùng toàn đồ thượng phẩm, tinh khiết.

Quí khách muốn ăn tháng, hoặc một buổi trưa hay buổi tối, hoặc luôn hai buổi thì có giá cả phân minh mà rẻ hơn các nơi; bổn quán cũng sẵn lòng lãnh dọn tiệc hoặc tại châu thành Saigon-Cholon hoặc trong lục châu.

Có các thứ bánh bán mỗi ngày.

Kính thỉnh đồng bang đến dùng thử một lần trước là giúp tôi nên nghiệp, sau sẽ thấy đều phương tiện như ý của đồng bang chẳng sai.

Simon GAM, chủ-nhơn
Nhà hàng NAM-KIN
11-13 rue *Lefebvre, Saigon*

Lời rao

Ông quan tư Malandain, cựu Quản-lý sở Họa-đồ các đạo binh Đông-minh ở miền Cựcđông, cựu Quản-lý sở Chụp-hình vẽ bản đồ xứ ĐôngPháp, mới mở ra một phòng giấy tại đường Taberd số 31, Saigon, lãnh các công việc khảo xét, vẽ các bản đồ về việc địa đồ, bản đồ nhưng đất khan, đo các chỗ cao thấp đặng đan thủy nhập điền, đo rất đúng mực và mau lẹ vì nhờ có máy-bay giúp sức. Giải nghĩa, sửa lại, và chụp-hình bằng máy bay tại chỗ đất ấy. Vẽ bản đồ lớn nhỏ các dang các bậc thật kỹ và đo cách triangulation vân... vân...,

HÒA-SANH

HẢNG XE-HƠI ĐUA BỘ HÀNH
BÉNTRE-BATRI

Kính cùng quí Ông, quí Bà đặng rõ: hảng xe thơ và đưa bộ hành của tôi lập ra đã gần mười năm. Ngày nay được hưng vượng, to tác, thì cũng nhờ quí Ông, quí Bà có lòng chiếu cố, lại lắm khi bằng lòng xe của tôi, khỏi sợ hư máy dọc đàng, vì mỗi cái xe, vỏ ruột và máy móc đều tốt cả. Dầu có đều chi uất trắc, thì sẵn có thợ và đồ phụ-tùng đem theo. Vậy xin quí Ông, quí Bà, có lòng giúp tôi như trước, cho mối thương trường, càng ngày càng đồ sộ, thì tôi thâm cảm không cùng.

Chủ-nhơn kính cáo,
HUỲNH-BỒI
Chủ hảng xe-hơi,
« *Hòa-Sanh* » Bentre.

TRỒNG RĂNG

QUAN LƯƠNG-Y CUNAUD

Ở đường Chasseloup Laubat số nhà 15

Nhổ răng một cách rất êm ái. Trồng răng bằng sành và răng vàng.

H. DELPEYRAT

Khi trước là Hãng E. POURTOU
Số nhà 33bis, 35, 37, 39
đường Amiral Dupré Saigon
RƯỢU CHÁC, RƯỢU MẠNH
RƯỢU KHAI-VỊ, RƯỢU TIÊU-HÓA

THUỐC RỜI VA THUỐC VẤN

DIANA

THUỐC VẤN

MONDIA

Ấy là thứ thuốc thật tốt hút đã ngon, mùi lại thơm chẳng khô cổ. Nếu chư tôn dùng thì sẽ bằng lòng.

Có một mình hãng Etablissements DUMAREST *d'Indochine Saigon và Pnom-Penh làm Đại-lý*

Một thứ trái Quả-tử nầy rất có ích cho châu thân của con người ta, nên người đời phải cho chắc rằng thứ rượu Quả-tử nầy rất hay, bởi vì dùng trái quả tử ép bỏ xát, lấy ròng nước của nó mà chế luyện nên thứ rượu nầy, uống nó mùi rất thơm tho ngon ngọt và gồm trị các chứng kể ra sau nầy:

Nhứt dầu chóng mặt
Nhứt mỏi gân xương.
Họng khô, lưỡi khô.

Uống thường nó thì mạnh phần nguơn khí, mạnh tì vị, ăn mau tiêu, và máu huyết chạy đều.

Như đờn bà con gái thường dùng nó chẳng những là mạnh mẽ mà thôi, lại đặng sống lâu nữa, thiệt trong hoàn cầu cho nó là một thứ rượu vệ sanh rất hay, như chẳng tin lời xin mua dùng thử thì biết.

Thuốc rượu nầy chẳng phải là vị thuốc.

Hiệu tiệm CỰ-HẢI
60 và 62, rue Marché, Cholon
Có trữ bán

F. MARTY

116, Boulevard Charner — SAIGON

Soieries — Dentelles — Broderies
Laine blanche et couleur
Toiles — Cretonne et batiste pour lingerie
Velours et Soieries pour robes
Soie d'Alger pour broder
Tissus et rideaux pour ameublement
Services de table en blanc et couleur
Serviettes de toilette
Expéditions dans l'intérieur

XƯỞNG THỢ MỘC CHẠM VÀ CẨN CỪA

M. Michel NGUYỄN-HIỆP-HÒA

SÁNG TẠO NĂM 1900
Xưởng chánh tại LAITHIÊU (THUDAUMOT) Quai 4. Outrey
Đường mé sông chợ đi ra

TIỆM NGÁNH CÓ TRỮ ĐỦ MÓN

1° Tại *Mytho* đường mé sông, nơi bến tàu và xe-hơi. 2° Tại *Cầnthơ* đường mé sông, ngay cầu tàu của khách-trú; 3° Tại *Tràvinh* đường cái, ngay Tòa-bố; 4° Tại *Rachgiá* đường mé sông, nơi bến tàu.

Xưởng nầy có đóng sẵn đủ thứ bàn, ghế, tủ, váng, đều dùng toàn cây danh-mộc như: Trắc, Cẩm-lai và Gỏ mà chế tạo nhiều kiểu khéo léo, thợ làm thật là tinh-xảo, không hề giả-dối. Bấy lâu danh tiếng, được chư quí vị hào gia khen ngợi về sự kỹ-cang chắc-chắn rất vừa lòng.

Kính mời quí khách đến xem chơi, hoặc mua hay là đặt theo ý, tôi sẵn lòng tiếp rước và hồi âm liền.

Mandat và dây thép thì đề: NGUYỄN-HIỆP-HÒA, Laithiêu.

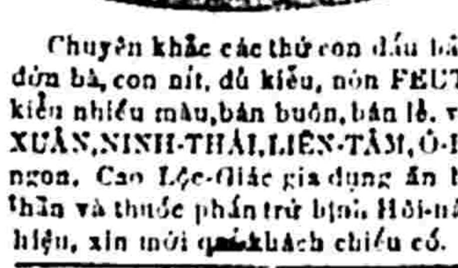

NHÀ SƠN MÀU XANH, TẠI ĐƯỜNG
Bonnard số 90, Saigon
LÀ TIỆM

DÔNG-NAM-MỸ

Chuyên khắc các thứ con dấu bằng đồng, có thợ đóng giày tây giày ta, đờn ông, đờn bà, con nít, đủ kiểu, nón FEUTRE bên tây mới lại nhiều kiểu nhiều màu, bán buôn, bán lẻ, và các thứ TRÀ DẦU-XUÂN, NINH-THÁI, LIÊN-TÂM, Ô-LONG rất thơm và ngon. Cao Lộc-Giác gia dụng ăn bổ dưỡng tinh thần và thuốc phấn trừ bịnh Hôi-nách rất công hiệu, xin mời quí khách chiếu cố.

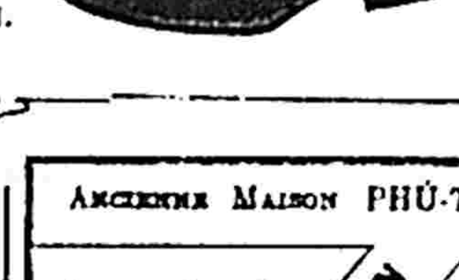

Các thứ hàng của bổn-hiệu mua tại gốc nên bán sĩ tính giá thiệt rẻ hơn các nơi.

NHÀ MÁY XAY LÚA KIM-THỜI

NAM-THUAN-AN

M. NG.-CHIÊU-THÔNG
Ở góc đường Bonnard
và đường Palikao
Dây thép nói số 729
Dây thép thường: Thông Cholon Binhtây
Máy xay chạy bằng mô-tơ điển-khí rất tinh hảo.

ANCIENNE MAISON PHÚ-TOÀN

ĐÔNG GIÀY TÂY VÀ ANNAM
LE-VAN-BEN
CHỤP HÌNH VÀ RỌI HÌNH RA LỚN
— SAIGON —
43-45 Rue Amiral Courbet (Halles Centrales)

Vĩnh-Sanh

49-51 Boulevard de la Somme, Saigon

Có tại bổn hiệu VĨNH-SANH ở đường cái Boulevard de la Somme số 49 và 51 ngan chợ-cũ Saigon:

1° Thợ họa hình và chụp hình rất tinh-thần, khéo léo, đời đời chẳng hư phai lợt và đủ kiểu.

2° Nhỏ làm ra to (agrandissement) tợ như người sống chẳng sai.

3° Trồng răng theo thể-thức người Langsa, giá đã rẻ mà lại chắc chắn. Bịch răng bằng vàng: vàng tây hay là vàng Annam rất thanh lịch.

4° Các thứ thuốc, giấy và đồ phụ tùng trong cuộc họa hình. Có bán sỉ và bán lẻ các thứ thuốc bên Thượng-Hải và bên Trung-Huê gởi lại (Thuốc của mấy thầy có danh tiếng xưa nay).

Cũng có bán các món hàng-hóa bên Đại-Pháp đem qua luôn luôn.

Kính mời chư quí-vị đến tiệm tôi mua đôi lần hầu giúp cho tôi nên cuộc thương trường. Tiệm tôi mua bán thiệt tình chẳng hề xảo trá; cách tiếp rước quí-vị một cách khiêm-nhường. Xin quí-vị doái lòng, ngàn năm tôi ghi nhớ.

VĨNH-SANH, Cẩn cáo.

P. S. Tiệm tôi cũng có cất kiểu xe-hơi.

Tên thợ Sơi-lương-Bửu có danh tiếng tại xứ Trung-Hoa, ở bên Trung-huê-quấc chụp hình khéo lắm và mau lắm, tên thợ nầy học tại Huê-kỳ-quấc, có đem đồ qua nửa là ngựa cởi được và cọp, xe hơi, tàu hơi, sơn-thủy mới tốt lắm, và các thứ bông sen tại Tây-hồ Kiểu cũng có đồ tiền ngộ bán nguyệt.

MAISON DE TAILLEUR
Specialités de tous costumes
pour
Hommes et Enfants
Déjà réputé
par sa coupe
et travail
rapide

GIA-CÁT
AU CHIC TAILOR TONKINOIS
84, Boulevard Bonnard. — SAIGON

Kính cùng Lục-châu quí khách đặng rõ: Tiệm tôi mới mướn ở Bắc vào một người Maître coupeur thiện nghệ cắt rất khéo đủ kiểu quần áo tây và tôi lựa ròng những thợ may thiệt giỏi ở các nhà hàng tây lớn, công việc làm thiệt mau, thiệt khéo và chắc chắn cho vừa lòng quí khách.

Vậy cúi xin quí khách có dịp đến Saigon xin ghé lại tiệm tôi xem công cuộc tiệm tôi làm và cần dùng món chi đa thiểu thì tôi rất cám ơn và hết lòng nghinh tiếp. Còn chư quí khách ở xa muốn gởi kiểu mẫu và may hay đặt hàng chi cũng giá cả tôi xin tín giá phải chăng và hết lòng hầu đáp tức thì.

Chủ-nhơn cẩn khải,
HOÀNG-HỒNG-NGỌC.

HÔTEL DE CHOLON

Tân-Long lữ-quán

Kính cùng quí khách rõ: tôi dọn một tiệm ngủ hiệu Hôtel de Cholon, Annam kêu *Tân-Long lữ-quán*, ở đường Marins số 312; 4 từng phòng rộng mát và sạch sẽ lắm, từng dưới nhà bàng bán rượu tây và đồ hộp đủ thứ; từng thứ nhì và thứ ba phòng ngủ; từng thứ tư để chiếu mát đặng cho quí khách hứng gió cho thong thả.

Xin quí khách thừa dịp đi ghé đến tiệm tôi một lần thì rõ. Xin chiếu cố rất cám ơn.

Nay kính
Chủ-nhơn: [illegible]

Ai muốn có lợi 20 %

Trước khi cất nhà hay là phố, xin do nơi nhà *Vĩnh-xuân-Long*, là một cửa hàng của người Annam mới lập tại *Bà-Chiểu*, làng *Thanh-mỹ-An*, ở con đường vòng *Bà-Chiểu* qua Thị-nghè, tục kêu là đường hàng sanh, hạt *Giadinh*.

Tại nhà *Vĩnh-xuân-Long* vầy có bán đủ các thứ cây, dầu, sao, gỏ, ăn vắn, hoặc cưa sẵn, hoặc chửa cưa, và đá tảng, đá miếng xây nền, giá thật rẻ hơn các nơi, vì là cây nhà lá vườn, chớ chẳng phải mua đi bán lại như bạn hàng khác.

Người ở xa mua cây, váng và đá, thì nhà *Vĩnh-xuân-Long* cũng có thể đem đến tại chỗ mà giao; và cho đặng giao thiệp cùng nhau trong cuộc thương trường, thì chủ nhà *Vĩnh-xuân-Long*, có ý muốn lập tiệm ngánh trong lục châu, vậy xin ai muốn trữ đá, cây và váng cưa sẵn rồi mà bán lại, thì xin đến, hay là viết thơ mà thương nghị.

Chủ nhơn:
NGUYỄN-VĂN-THO,
Marchand de bois Tâyninh.

TIỆM ĐÓNG XE

Sửa xe và bán đồ phụ tùng
đường Lure môn bài 99 và 101
(Đất-hộ) Saigon
TRẦN-VĂN-HIỆP, chủ tiệm

Kính cùng Lục-châu quí khách đặng rõ: Tiệm tôi có đóng đủ kiểu xe như là xe mui, xe hai bánh, xe kiến, xe kéo và cũng có bán các thứ xe cũ sửa lại chắc chắn; có bán đèn xe đủ kiểu, bánh xe cao-su bằng cây giá tị bên tây chở lại, cao-su đặt để thay trong bánh, kiến đèn tây, đồ bắt [illegible] chiếc và xe song-mã bằng da [illegible] rất khéo và chắc, có bán yên cởi, chuông đạp hai tiến, bình đồ thắp đèn khi đi theo xe. Sơn xe — và sửa xe.

Cúi xin quí khách có dịp đến Đất-hộ xin ghé lại tiệm tôi một khi trước coi công cuộc của tôi làm, sau có cần dùng món chi đa thiểu mua giúp làm ngơi, thì tôi rất cám ơn họ cố. Còn chư quí khách ở xa muốn gởi thơ hỏi thăm món chi cũng giá cả tôi sẵn lòng hầu đáp.

Chủ-nhơn cẩn khải.

TRUONG-THÁI-TRÚ
Chủ nhơn

NAM-CHÂU KHÁCH LẦU

Rue Amiral Courbet Saigon de 29 à 85

Phòng sạch sẽ lắm, thiệt rộng-rãi, rất thanh-tịnh và lại khoản-khoát Giá rẻ.

Quí khách tiện đường ghé nghỉ tại «Nam-châu khách lầu» chắc đều đặng vừa ý. Boy rất khuôn phép.

Có xe-hơi, tiện cho quí khách khi muốn du-lịch.

Lâm-quang-Rơi.
Chủ nhiệm.

Thiệt-nghiệp-xưởng

F. NAM & L. LỤC FRÈRES
Đường Pellerin môn bài số 142-144
SAIGON

Bổn hiệu chuyên việc tu bổ máy viết, tủ-sắt đủ kiểu.

Rèn sắt bông và các thứ kim khí rất huê lệ.

Sửa súng và đủ các thứ khí giái.

CHUYÊN NGHỀ. — Mài dao lớn nhỏ, mài kéo, dao cạo, vân vân, dùng máy diển dồi mài thật bén. — *Soudure Autogène.*

Rèn các đồ phụ tùng theo kiểu vô tâm thường và dùng chở.

RÈN GIƯỜNG SẮT
VÀ ĐỒ DÙNG NGOÀI HUÊ-VIÊN
LÀM ĐỒ BẰNG SẮT

Cửa ngỏ và rào sắt, cửa và rào sắt đủ kiểu để rào mả.

Làm kiểu huê-mỹ và kiểu thường. Ống khóa và chìa khóa thiệt chắc.

Có làm đồ thâu-lôi (paratonnerre) chế tạo và sửa máy móc xe-hơi, xe máy hơi.

Làm đồ gởi đi Lục-tỉnh.

Công việc làm kỹ lưỡng mà giá rẻ.

ĐÈN LỬA KIỂU MỚI

THẮP BẰNG DẦU LỬA

Đèn lồng đèn đứng, đèn treo
Bán tại tiệm
TRẦN-QUANG-NGHIÊM
200, đường d'Espagne Saigon

POUR LES:

ARMES DE CHASSE

DES MEILLEURES FABRIQUES FRANÇAISES ET BELGES

MUNITIONS

de Chasse, de Tir et de Guerre

POUDRES DE CHASSE

NOIRES & PYROXYLÉES

TOUS ACCESSOIRES DE CHASSE

EXPLOSIFS FAVIER

Demandez à L. JACQUE & Cie

69, Rue Catinat — SAIGON

A. DENHOLM

N° 36-38, Rue Lefèbre N° 36-38
SAIGON

THIỆN NGHỀ VỀ VIỆC RÁP MÁY XAY LÚA GẠO

Đã ráp hơn 30 cái nhà máy từ 10 tấn cho đến 500 tấn ở tại Đông-pháp.

Cam kết chắc chắn về sự lúa gạo xay ra đặng bao nhiêu và sự bền bỉ chạy tất cả máy móc.

NGUYÊN GIÀN MÁY — ĐỒ PHỤ TÙNG — ĐỒ THAY ĐỔI — DÂY TRÂN EMERIE — VÂN VÂN — MÁY LÀM DẦU, LÀM ĐƯỜNG — MÔ-TO NỒI SÚP-DE V. V. GIÁ PHẢI CHĂNG

Khăn đen tốt đẹp

Nhiễu Bombay — Nhiễu Tàu và Bùn nhứt hạng giá mỗi khăn............ 3$00
Có thứ Bombay hạng nhì.......... 2 20
Có thứ Bùng hạng thường mỗi khăn 1 50
Khăn kết từ 8 lớp đến 4 lớp thôi.

Cấp tóc và đổ tóc có mỗi vấn khôi do ni, song muốn kết dính lại phải do contour de tête máy tất phải chỉ rõ và dùng máy lớp phân biệt kỹ cang tôi sẽ làm y theo, rồi gởi lại tử tế bằng Contre Remboursement thì quí vị phải chịu tiền gởi, nếu gởi mandat trước cho tôi thì sở phí tôi chịu vì gởi Contre Remboursement nhà giấy xa hơn 10 kilomètres tôi rao bấy nhiêu lời xin quí vị chiếu cố tôi rất cám ơn.

Adresse,
NGUYỄN-VĂN-BÚP,
Propriétaire à Suối-đờn Bình-nhâm à Laithiêu.

Xin chiếu cố

Đời thạnh trị thái bình, thì con người sanh sản ra càng đông đảo hơn khi trước bội phần, bởi vậy tôi đêm thấy mỗi khi Saigon có bày chơi lễ, hoặc là cuộc chơi v. v. thì tội nghiệp cho quí-khách ở lục-châu lên Saigon chơi, mà chẳng có khách-sạn nghỉ ngơi, làm sự vui thành ra buồn. Bởi vậy chúng tôi mới lập ra một Tiệm-ngủ, hiệu NAM-TRUNG KHÁCH-SẠN tại đường Némésis N° 101-103 gần bên góc Tiệm cầm-đồ Saigon. Phòng ở tứ phía theo mặt đường đi, rộng rãi mát mẻ tư bề yên tịnh, lại gần các mối đường xe lửa Cholon, đường giữa, đường mé-sông, và xe Biênhòa, xe Mỹtho rất tiện cho quí-khách khi lên xuống.

Cúi xin quí-khách tưởng tình đồng-bang giúp cho chúng tôi bền vững thì ơn ấy ghi tạc hằng ngày.

Quản-Lý:
HIỆP et THẮNG

TRĂM NĂM KHÔNG PHAI

NHÀ HỌA CHƠN DUNG

NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN
Số 73, Boulevard de la Somme
(NGANG GARE XE LỬA GIỮA CHỢ CŨ)
SAIGON

Thợ vẽ tiệm nầy đã có bằng cấp tốt nghiệp nơi trường xảo nghệ, và được 3 cái bằng-cấp Đấu-xảo Hànội; mới năm rồi dự cuộc Đấu-xảo thành Marseille lại được thưởng bằng cấp và Médaille rất xứng đáng. Hình vẽ thiệt tinh xảo và để trăm năm không phai.

Chư quí vị muốn vẽ xin gởi hình chụp đến hoặc viết thơ hỏi, tiệm nầy sẽ gởi cho một tờ cáo bạch có biên rõ thước tất giá cả và cắt nghĩa phân minh.

Biscuits Quấc-Nữ

Bánh đã thơm, lại ngon, dể tiêu được, có beurre, sữa bò, vanilline và chocolat, và không khi nào phá bụng.

Có bán lẻ nhiều thứ, như quí ông quí bà mua nhiều về bán lẻ, hoặc đem đi xa cho bà con, thì tôi có sắm sẵn hộp lớn, hoặc thùng lớn, để cho quí ông quí bà dùng, rất tiện rất hạp phép vệ sanh.

Cũng có vô hộp theo kiểu bánh Âu-Mỹ hộp lớn 0$50 hộp nhỏ, trên 0$20, và có gởi bán tại tiệm bán hàng tây hàng tàu, lãnh nhiều của M. Nguyễn-khắc-Trương, ở đại-lộ Bonnard số 82.

Cũng có lãnh làm bánh tiệc, nước tân gia tân quan vân vân.

Envoi contre-remboursement
Nguyễn-thị-Thân, 13, rue Lareynière.

THI-THO'

Tiệm thợ Bạc

NGUYỄN-VĂN-THƠM
Bijoutier, ancienne Maison de
NGUYỄN-VĂN-GIÁO
N° 13 rue Schræder Saigon.

Kính cáo cho quí ông quí bà rõ: Nguyên tiệm nầy trước của Nguyễn-văn-Giáo, đã qua phần rồi. Nay tôi là Nguyễn-văn-Thơm là em kế nghiệp cũng làm đồ nữ-trang theo kiểu kiểm thời, những là: trâm, chuyền, kiến, chuỗi, bông tai, nút áo, vàng đôi, kiến cẳng, neo bộng, neo dặt, dũng chiếc v... v.. Đủ thứ theo kiểm thời cũng như ngày trước vậy.

Xin quí ông quí bà, muốn dùng món chi xin dời gót đến tiệm tôi, hay là viết thơ mà gởi cho bổn hiệu, thì tôi cũng hết lòng theo ý quí ông quí bà dùng món chi thì tôi cũng hết lòng cẩn thận mà gởi đến cho quí ông quí bà dùng.

Kính cáo NGUYỄN-VĂN-THƠM
Bijoutier 13, rue Schræder SAIGON

CHANG-VE-ON dit TRUONG-LAM

THỢ BÁN KIẾN CHUYÊN-MÔN
204, đường Marins. — CHOLON

Có sắm đủ đồ khí cụ theo kiểm thời! Có đủ thứ kiến thượng hảo và gọng thượng hảo.

CÓ CÁC PHẦN THƯỞNG

1° Giấy tốt để ngày 23 août 1920 của quan đốc-tơ Dejean cựu Quản-lý Nhà-thương Đồng-đất Saigon cho.

2° Bằng cấp để ngày 26 août 1921, của ông Quesnel cựu Thống-đốc Nam-kỳ ban cho.

3° Bằng cấp để ngày 26 octobre 1921, của ông Bergier Maurice, cựu Đổng-lý Phòng-thương-mãi Saigon.

4° Giấy tốt để ngày 13 Février 1922 của quan Đốc-tơ Casaux, Quản-lý trường Y-viện Hanol.

5° Mé-dai vàng và bằng-cấp mé-dai, Cao-mên Long-bội-tinh để ngày 15 Avril 1923, của Đức vua Cao-mên ban cho.

Xin ghé mắt!!!

TÀI-PHÁT KHÁCH-LẦU
Của M. TRẦN-XAO dit KHÁ

Kính cùng quí ông quí bà, quí thầy quí cô cùng lục-châu quân-tử đặng rõ.

Bấy lâu nay tôi choán nghe sự chê khen thể cách của khách-lầu, nên nay tôi chẳng nệ hao tốn ráng sức lập một cái phòng ngủ hiệu «Tài-Phát Khách-Lầu» ở tại đường Tổng-đốc-Phương môn bài số 44 và 45 Cholon, phòng vì rất thanh khiết lại sáng sủa, và mát mẻ lắm, tiền phòng tôi tính rất nhẹ hơn các nơi, cũng trả sai vặt (boy) đều dễ khiến, quí-khách nghỉ nơi phòng đều đặng vừa ý.

Quí chức thừa dịp đến Cholon xin ghé tại «Tài-Phát Khách-Lầu» tạm nghỉ thì sao sao quí chức cũng đặng vui lòng, đã ở gần garo xe-lửa Cholon-Mỹtho cũng là bến xe-hơi đi các nơi tiện bề cho quí chức.

Tôi cũng có lãnh may đồ y phục theo kiểu Langsa và Annam đủ kiểu, lại có bán hàng tàu, và hàng bắc tốt nhứt hạng và bán đồ nữ-trang theo kiểu kiểm thời rất khéo, cũng là xe máy và đồ phụ tùng, lại cũng có tiệm bán cơm tây (Restaurant) và bán cà-phê.

Vậy xin mời quí ông quí bà, quí thầy quí cô, thừa lúc rảnh việc xin dời gót ngọc đến tiệm tôi, thì tôi hết lòng hoan nghinh thậm trọng:

Nay kính bạch
Chủ nhơn: TRẦN-XAO dit KH

TÂN TÂN HIỆP THÀNH

Nhãn hiệu có cầu chứng tại Tòa — *Ở tại đường Viênot số 40 ngan chợ Saigon mới.* — Marque déposée

HUỲNH-VĂN-NHUNG, kỹ-nghiệp.

Làm và bán đồ nữ trang theo kiểu kiểm thời, làm đã mau mà lại khéo, lại có làm ổ ăn trầu có chưng nắng đồng xi niken (Nickelé) quí khách ở Lục-châu nếu cần dùng đồ làm tại tiệm tôi, xin viết thơ thương nghị.

Đồ làm rồi sẽ gởi lập tức Contre Remboursement, nghĩa là đem tiền đến đóng cho nhà thơ mà lấy đồ.

HUỲNH-VĂN-NHUNG, cẩn-bạch.

ĐÁNH DÂY THÉP
Để như vầy:
NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG
Cholon

DÂY THÉP NÓI
Số 638

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

ĐẠI DƯỢC PHÒNG

38, Rue de Canton, 38. — CHOLON

CÓ BÁN CÁC THỨ THUỐC CAO, ĐƠN, HOÀN, TÁN [illegible] HIỆU NHƯ SAU NẦY

VỆ-SANH DƯỢC TỬU
(THUỐC RƯỢU NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG)

Thuốc rượu của tiệm Nhị-Thiên-Đường là một thứ thuốc rượu rất quí, do nơi tiệm chánh ở tại Quảng-Đông gởi lại; thiên niên trường thọ đoạt tạo hóa chi công, xưa nay chẳng có thuốc rượu nào mà bổ dưỡng nhơn thân điều hòa huyết mạch, cường tráng tinh-thần, cho bằng thứ thuốc rượu nầy. Hễ uống nó thường thì mặt mày hồng nhuận; gái trai già trẻ, bốn mùa đều dùng được, thật nó là bá bổ Thánh-dược; công hiệu như thần.

Nếu uống thuốc rượu nầy thường thì đặng tiêu trừ bá bịnh tinh-thần khương kiện, định dương toàn thân, khai tì kiện-vị, mặn mẹ đều-đặng, nước da mịn-màng; những người mà tiên-thiên bất túc, hậu-thiên bất điều, thì nên uống nó cho thường mà bổ dưỡng.

Đờn bà mà vàng da ốm gầy thì nên dùng nó, hoặc muốn an thai bảo-sảng, thì uống thứ thuốc rượu nầy khỏi lo hậu hoạn.

Ấy là một thứ thuốc Vệ-Sanh rất nên bổ dưỡng.

SÂM NHUNG BỒI NGUƠN VỆ SANH HƯỜN
THUỐC BỒ NGUƠN DƯƠNG GIA SÂM NHUNG

Thuốc hườn nầy là một phương thuốc của Tiên-Thánh để lại quân thần tá sứ chế luyện phải phép, lại dùng vị Bắc-Lộc-Nhung và nhơn sâm, thiệt là đại bổ nguơn thần. Bất cần là đờn ông đờn bà mà uống được thì khí huyết vận hành, tay chơn mạnh mẽ: thiệt là một phương tư bổ rất hay đó. Bổn Đường mà tiệm được phương thuốc rất hay nầy thiệt là một vật báu, rồi lại chọn lựa các thứ dược liệu hạng nhứt, tuân theo phép một nửa thì luyện ra cho thành cao, còn một nửa thì nghiền tán ra cho thiệt nhỏ hòa với sâm nhung và mật ong làm ra hườn.

Xin chư tôn hãy mua mà dùng thử, thì mới biết rằng bổn Đường khéo chọn Sâm nhung và các thứ dược liệu hạng nhứt mà chế luyện rất tinh-hảo. Xin kể những chứng dùng được và cách dùng kể ra sau nầy: Đờn ông mà tiên-thiên hậu-thiên chẳng đủ, tinh thần bao kém, hoặc lo lắng nhiều việc mà tỳ vị hư yếu hoặc thần chí bất định, hoặc bị trường phong hạ huyết, thì phải nấu trái táo đen lấy nước mà uống với thuốc.

Phàm kẻ học trò siêng năng học tập, tư lao quá độ, tinh-thần hao kém, tứ chi mỏi mệt, cứ mỗi buổi sớm mai uống 1 hườn, chiều uống 1 hườn, hễ uống lâu chừng nào thì tinh thần mạnh mẽ, học thuộc ắt thông minh. còn những người buôn bán lo lắng đêm ngày, hễ uống 1 hườn thì tinh thần tráng kiện, uống được nhiều rồi, dầu thức cả đêm cũng không biết mỏi. — Những người hút quá độ, thận hư khí suy, đàm ngăn bất khò-khè, thì phải dùng nước trà nóng mà uống thuốc.

Bất luận nam phụ lão ấu, khí huyết đều hư, hoặc già rồi mà thận suy khí yếu, gân cốt bải hoải, ăn uống chẳng ngon; hoặc bị hàng đàm ngăn chận hoặc trúng khí hư hàng mà phải sanh ho, thì phải dùng nước muối mằng mằng mà uống với thuốc. Đờn ông bị bạch trược, đờn bà bị bạch đái, hoặc đờn ông con trai nằm chiêm bao di-tinh, phải dùng nước trà mà uống với hoàn thuốc, đờn ông thần-tinh đều lạnh, đờn bà mà tử-cung cũng lạnh thì rất khó mà kiếm con, mỗi buổi sớm mai và chiều đều phải uống một hườn, uống với nước trà.

Đờn bà mới đẻ phải uống một hườn cho bổ nguơn-khí.

Đờn bà mà bị tiểu sản (nằm bếp dối) thì khí huyết rất suy, hoặc đờn-bà mới đẻ mà khí huyết kém hao, phải uống thuốc nầy với rượu, hoặc với nước gừng luôn.

Phàm uống thuốc nầy thì phải coi chứng bịnh chứng nặng nhẹ thế nào; hễ nhẹ thì uống một hai hườn, còn nặng thì phải uống cho được lâu, thì tự nhiên âm dương điều hòa, tứ chi cương kiện, da thịt mịn màng, thân thể ắt trở nên mạnh mẽ.

Hễ uống thuốc hườn nầy thì phải cữ đồ chiên nướng cùng là đồ hàng lãnh sống sít đều chẳng nên ăn.

Chư-tôn huệ cố, xin hãy nhình cho thiệt chữ hiệu NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG và ông PHẬT-MẬP, thì mới khỏi lầm.

Hộp kiến mỗi hộp 1 hoàn lớn giá là	1 $ 00
Hộp kiến hai hoàn nhỏ	1 00
Hộp kiến 4 hoàn nhỏ giá	1 20
Hộp cây mun 2 hoàn nhỏ	0 60
Hộp cây mun 4 hoàn nhỏ	1 20

PHỤ-KHOA KIM-PHỤNG-HƯỜN

Phàm đờn-bà khác hơn đờn-ông thì chỉ có 2 đều: 1° đường kinh, 2° sanh-đẻ mà thôi. Nên hễ muốn sanh con thì trước hết phải lo cho đường kinh đều đặng. Nếu đường kinh chẳng đều thì khó mà có thai cho đặng, ấy là phần nhiều, gốc bởi ngoại-cảm, hoặc tại lo, rầu, buồn-bực, ưu-huất trong lòng, làm cho khí huyết hao mòn, sanh nhiều chứng bịnh, đều cũng do nơi đường kinh không đều mà ra.

Tiệm tôi đây, từ ngày đặng phương thuốc mầu-nhiệm của ông Tổ truyền lại đến nay, hằng gìn lòng giúp cho đời, lựa những thuốc tốt, gia công chế ra mà làm hườn dũ trị cho các chứng bịnh đờn-bà đều dùng đặng hết.

Còn như bình thời mà thường uống thuốc nầy, thì khí huyết đầy đủ, chẳng hề sanh bịnh mà rồi sanh con đẻ chắc cũng nhiều, chí như đờn-bà có thai mà uống thuốc nầy thì lại đặng an thai bảo sản, chừng sanh con ra lại đặng mạnh mẽ nữa, ấy là một phương thuốc rất hay, dễ trị các chứng bịnh đờn-bà hiệu nghiệm như thần đó.

Chủ trị các chứng kể ra sau nầy:

1° Đường-kinh hoặc trồi, hoặc sụt, hoặc ít, hoặc nhiều;

2° Bạch-đái, Bạch-dâm, ra hoài không dứt;

3° Đường-kinh hoặc vàng dợt, hoặc đen bầm;

4° Khí huyết đều hư, đường-kinh không có;

5° Hoặc đường-kinh ra nhiều quá như muốn làm băng;

6° Đường-kinh di nghịch, sanh ra thổ huyết, trong bụng thì đau;

7° Thân thể chẳng yên, xây-xẩm mặt mày, ăn nống không tiêu;

8° Đau lưng, mỏi cẳng, vàng mét, ốm gầy;

9° Thai động chẳng yên, trong bụng đau hoài;

10° Đẻ rồi ứ huyết mà đau, hoặc lá nhao không ra.

CÁCH DÙNG: Mỗi ngày phải uống 1 hườn, uống với nước trà. Còn đờn-bà đẻ thì phải dùng nước đái con nít mà uống với thuốc.

CỬ ĂN: Những đồ sống-sít, lạnh-lẽo, cùng là đồ rang nướng nóng-nảy độc-địa chẳng nên dùng.

Mỗi hộp 2 hườn giá là... 1 $ 00

BÁNH CAM TÍCH

Tại nhà thuốc NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, Ông lương-y VI-TẾ-SANH, chọn các thứ thượng hảo dược-liệu mà bào chế ra như bánh, mùi ngon ngọt, để cho con nít ăn trừ các chứng cam-tích, sát trùng hay lắm.

Thường con nít hay có sanh trùng lải, nước da vàng, ốm yếu, bụng nổi gân xanh, đau bụng, làm biếng ăn, hoặc tiêu ra bọt;

Các chứng nói trên đây đều là bởi mang chứng cam-tích mà ra.

Vậy nên làm thứ bánh nầy để cho những con nít và người lớn ăn có ích lắm, có trùng lải thì nó tiêu ra, như không có trùng lải, mà thường ăn bánh nầy, mạnh tỳ-vị, da thịt càng tươi, nếu ăn đặng lâu chừng nào, thì càng ngày càng mập.

Chư-vị có mua thì hãy nhìn cho chắc cái nhãn Ông-phật hiệu NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, mới phải là thứ thiệt, kẻo lầm thứ giả ăn vào thêm bịnh.

GIÁ LÀ:

Mỗi gói mười bánh	0 $ 10
Mỗi hộp 100 bánh	0 90

HOTEL D'ANNAM

Nam-Việt Khách-Lầu

N° 77 à 80, Boulevard Charner
10, Quai Le Myre de Vilers
Đường Kinh-lấp, tương Carabelli
và đường mé-sông Le Myre de Vilers, SAIGON

HUỲNH-HUỆ KỲ, Chủ tiệm

Kính cùng Quí-khách rõ tôi dọn một tiệm ngủ hiệu là HOTEL D'ANNAM (*Nam-Việt Khách-Lầu*) phòng rộng mát và sạch sẽ lắm, cũng có dọn phòng ở từng dưới đất được cần tiện Quí-khách, xin Quí-khách thừa dịp đi Saigon đến tiệm tôi mà nghỉ lấy làm thong thả lắm.

Lại tôi mới mở thêm một giải phòng ngành rất mát mẻ tại đường mé sông Le Myre de Vilers, lối trước ga xe-lửa nhỏ cũ, nhà số 10, Saigon.

HUỲNH-HUỆ KỲ, Cẩn khải.

Maison TAC-LY

TRAN-THOAI, Propriétaire

97, 99 Boulevard-Charner 97, 99
SAIGON

Horlogerie — Quincaillerie
Fourniture de toutes les matières grasses
Lampisterie à pétrole, essence, à acétylène et à électricité
Disques et Machines Phonographes

COMMISSION, IMPORTATION ET EXPORTATION

FABRIQUE DE CASQUES FANTAISIE
Vente en gros et détail
GRAVURE sur MÉTAUX et MARBRE

TRAN-DUY-BINH
80, Boulevard Bonnard, 80
SAIGON

TIỆM LÀM NÓN ĐỦ CÁC THỨ
Bán sỉ và bán lẻ
Khắc các thứ con dấu bằng đồng, bản đồng và bản đá cẩm-thạch

TRAN-LONG

TIỆM ĐÓNG GHẾ MÂY
ROTINIER
Réparation des Raquettes
Rue Turc n° 14
SAIGON

Tiệm tôi lập ra đã hơn 17 năm rồi ròng có một nghề làm ghế mây theo kiểu Hồng-kong, ghế dài, ghế dựa ghế ngồi, lớn có nhỏ có, đã thức, đồ đạng rất khéo rất đẹp, có sửa vợt mây, đồ đánh trái lăng: giá rẻ hơn các tiệm khác. Xin liệt-vị đến chơi, tôi vui lòng tiếp đãi.

TRẦN-LONG cẩn khải.

NGUYỄN-VĂN-BÁU

EPICERIE
129, Rue d'Espagne, 129
SAIGON

BÁN SỈ VÀ BÁN LẺ
Giá rất rẻ hơn các nơi

Tiệm tôi khai trương đã hơn mười năm, buôn bán chắc chắn và chiêu hiền đãi sĩ rất ử tế, giá bán cũng nới hơn các nơi.

Tại tiệm tôi có bán đủ đồ gia vị, xảo bánh hộp, bánh sửa, Sô-cô-la, Sữa đặc, Bơ, Đủ-hoa mùi, đồ hộp trái cây, Cà-phê, Đường cát trắng, Cá-mồi, Savon thơm, Savon Cadum, Savon Marseille, Savon Đầu-Con-Ngựa, dầu Essence de Menthe thứ tốt, Giây Cao-su, Nón Casque trắng, giấy, viết, mực, đồ học trò dùng, Rượu chác đỏ, Rượu chác trắng, Rượu Cô-Nhắc (Cognac) Rượu Champagne, Rượu rum (Rhum) Rượu ngọt, Rượu khai vị, nước suối đủ đồ dùng trong dám tiệc và nhiều thứ nữa không thể nào kể cho hết!

Tiệm tôi có làm Đại-Lý cho mấy hãng lớn tại Saigon, như Rượu Champagne *Moët et Chandon* nhãn xanh thứ thiệt, Rượu Cognac *Vidaux et Cie* (*Rượu này ngon hơn các thứ hiệu khác mà giá rất rẻ*), Rượu CHÁC ĐỎ «*Rivesaltes*» và Rượu CHÁC TRẮNG «*Courtelet*» nhãn hiệu «*Con Beo*» là một thứ Rượu Chác hạng nhứt thiệt tốt và rất ngon hơn các thứ nhãn hiệu khác, có danh tiếng bên xứ Bordeaux đã lâu đời.

Đâu mua cũng phải tìm Báu
Đồng-hương, giúp lẫn, lợi quyền cầm đây.

[illegible]

Huê phương lầu

PHOTOGRAPHIE ETAGRANDISSEMENT
244 Rue des Marins Cholon

Tiệm chụp hình Huê-Phương-Lầu nầy mở ra đã đặng ngoài 1 năm nay, chư quí vị đến chụp hình đã nhiều, thảy đều biết tiếng, chẳng có tiệm nào bì kịp.

Vì chư vị chiếu cố ngày một thêm đông, cho nên tiệm chẳng nệ tốn của hao công mới sắm thêm các thứ y phục Hát Bội rất nhiều thứ, lại có quần áo tây, tàu, đủ kiểu, đồ nữ trang rất nhiều, và mới có nhiều bức tranh cảnh như cảnh vườn hoa, cảnh rừng núi, cảnh phòng khách, cảnh cần, máy bay, tại bên đại pháp mới gởi lại coi rất tinh thật như thiệt, vậy quí vị muốn chụp kiểu nào cảnh nào thảy đều như ý. Tiệm tôi có mướn thợ làm hình rất tinh nghề chụp trong 2, 3 ngày là được hình, thiệt muốn sao được vậy, xin quí vị hãy đến chụp thử ắt đặng vừa lòng chẳng sai.

Mới mở thêm phòng chụp hình ban đêm, chụp cũng như ban ngày vậy.

Tiệm tôi có bán đủ thứ đồ làm hình tại bên tây gởi lại, và có khuôn hình nhiều kiểu rất xinh đẹp.

GIÀY DÉP BẮC-KỲ

Có tiệm đóng tại Hànội
kiểu khéo, chắc mà tính giá nhẹ

Bán sỉ và lẻ tại tiệm: TRẦN-QUANG-XUÂN (đầu chợ mới), 158 đường d'Espagne Saigon.

Có bán: Mền nỉ, mền bông, khăm, xe máy, đồng hồ, đồ Aluminium, ghế Thonet thiệt, giày nón và các đồ tạp hóa văn vân, mua thẳng các lò bên Pháp-quốc, giá nhẹ.

TIỆM BÁN HÀNG BẮC

Đường Paul Blanchy số 11 và 13, gần nhà máy nước lạnh. — SAIGON

Kính trình quí ông, quí bà đặng rõ bổn tiệm mới nhận được nhiều món hàng ngoài Bắc gởi vô như sau nầy:

Đồ đồng: Các kiểu lư chơn, lư mắc tre, chân đèn, lục bình cắm bông và chậu trồng kiểng văn vân...

Đồ cẩn và đồ chạm làm bằng cây gỗ và trắc: Sập cẩn và chạm, tủ thờ và tủ để salon, các thứ liễn cẩn giải và vân, bình phuông, thọ bình, hoành, và khay, cùng các thứ ghế Salon ngồi chơi trọn bộ (1 bàn, 2 trăng kỷ và 4 ghế, và thứ ghế salon thường (1 bàn và ghế).

Đồ làm theo kiểu kim thời và thanh nhã.

Đồ thêu: Giải giường, nắp bàn, tranh, áo gối và các thứ đồ chưng trong nhà làm rất tin sảo và bán giá hạ hơn các tiệm khác.

Như quí ông, quí bà ở Lục-Châu có về chơi Saigon xin mời các ngày quá bộ lại coi, như muốn mua hoặc đặt bổn tiệm, đã sẵn có đủ kiểu, và xin hết lòng tiếp rước.

Chủ nhân kính cáo.
PHÙNG-VĂN-XUÂN.

SONG-MỸ KỲ-DUYÊN

HỒI THỨ NHỨT
(Tiếp theo)

Liêu-đức-Minh coi ngày sanh tháng đẻ một hồi lâu, bèn nói rằng: Lấy trong quẻ và cung mạng của lịnh-lang mà suy, thì đặng ngũ-hành tương phối. Lại đặng ngôi ân-tinh (tên ngôi sao) chiếu mạng, tuổi nhỏ mà đậu cao khoa, thật là tốt lắm. Ngày nay lịnh-lang đang hai mươi tuổi, còn mắc vận hạng trở ngăn, nên dầu làm chi cho mấy cũng chưa có thể vẫy vùng. Chờ đến năm hai mươi lăm tuổi thì vận hành ngôi bính-tý thuộc về nam phương, lúc ấy là lúc công-danh đắc lộ, bởi cớ cung thê không hạp trong lúc nầy. Nếu miễn cưỡng mà làm sự ơ đôi bạn sẽ dở dang. Dương-tuần-phủ khen rằng: Túc-hạ coi thiệt hay, năm nay con ta thi hội bị rớt, trở về học nơi đây, ta muốn kiếm nơi vầy duyên cang lệ cho nó, song nó buồn vì sự công-danh bất toại nên không chịu cưới vợ, hứa với lương tâm trau việc sách đèn, chừng nào thi đậu sẽ vầy đôi bạn. Liêu-đức-Minh nói: Phú-quí công danh con người đều có số mạng chẳng phải sức người muốn mà đặng, rồi lại hỏi Dương-tuần-phủ nữa rằng: Vậy chớ bấy lâu lịnh-lang đã có phòng tình nơi nào hay chưa? Dương-tuần-phủ nói đã có một phen rồi là cháu gái của Lưu-đô-Đường, song chưa tới ngày cưới mà cháu người mang bịnh rồi từ-trần. Vì vậy mà chưa vầy đôi bạn khác. Liêu-đức-Minh đáp rằng: Vậy thì sự rủi ro đã qua rồi, đến sau có kiếm đôi bạn cho lịnh-lang nữa thì phải chọn nơi nhà phước đức, mà vầy duyên gia-thất. Hai đàng đàm luận xong xuôi, kế vầy tiệc rượu. Liêu-đức-Minh lại hỏi nữa rằng: Gần đây có ai đam mai mối cho công-tử hay không? Dương-tuần-phủ đáp rằng: Hiếm chi người, song chưa có nơi nào xứng đáng. Mới đây nghe rằng Bạch-công có một lịnh-ái, công dung tài mạo, nhan sắc vẹn toàn. Ngày nọ tôi có đến dinh Bạch-công dùng tiệc rượu, và làm thi. Bạch-công bị say làm không đặng, lịnh-ái lên làm thế cho người một bài thi thưởng-cúc rất nên tuyệt diệu, làm cho ba anh em tôi gát bút không họa nổi. Liêu-đức-Minh nói: Vậy thì là bực tài đức đó, còn công-tử cũng vẫn là người phiệt diệt thế gia, vậy thì Tạo-hóa đã sắp một đôi giai-ngẫu. Huống chi Thượng-quan với Bạch-công là bạn đồng niên, dương môn đối hộ, sao chẳng cậy lời mai-ước trao tin? Dương-tuần-phủ nói: Nếu đặng lịnh-ái của Bạch-công thì tốt lắm, song Bạch-công đang chọn rể cho xứng với Hồng-Ngọc, nên sợ người không gả. Ước chi có một người nào thân thích nói với Bạch-công thì hoặc may mới đặng, rồi sau sẽ cậy người mai-ước. Liêu-đức-Minh nói: Thượng-quan tính vậy cũng phải, vậy để rạng ngày, tiểu-sanh ra mắt Bạch-công, nhơn dịp tiểu-sanh khoe tài năng của lịnh-lang cho người biết đã, rồi sau sẽ tỏ bày tâm sự. Dương-tuần-phủ nói: Nếu túc-hạ sẵn lòng, thì giả việc tình cờ mà nói, chớ đừng cho Bạch-công biết rằng tôi cậy túc-hạ. Liêu-đức-Minh đáp rằng: Chuyện ấy xin đại-nhơn chớ ngại, để mặt tôi liệu lượng. Việc tôi nói đây chẳng phải vì lịnh-lang cầu thục-nữ mà thôi, mà cũng làm cho Bạch-công đặng một người giai-tế (rể tốt) ấy là sự đẹp đẽ cho hai đàng.

Mọi việc bàn tính xong xuôi, kế vầy tiệc rượu, cùng nhau ăn uống, khi mãn tiệc Liêu-đức-Minh cáo từ ra đi. Dương-tuần-phủ hỏi Liêu-đức-Minh rằng: Túc-hạ tính kỳ ngụ nơi nào, đặng ta đến đó cùng nhau bàn hỏi? Đáp rằng: Tiểu-sanh kỳ ngụ tại nơi nhà Tích-Trực hội-quán, song xin Thượng-quan chớ nhọc đến đó làm chi. Hai đàng nói dứt lời, Dương-tuần-phủ bèn đưa Liêu-đức-Minh ra cửa và căn dặn rằng: Xin túc-hạ hết lòng giúp cho thành sự tôi mang ơn rất dày.

Nói về Liêu-đức-Minh hứa lời gởi gắm của Dương-tuần-phủ rồi, về đến nơi quán khách an nghỉ. Qua đến ngày sau, bèn đam cái thơ của Vương-quốc-Mô Lại-bộ đến cầu ra mắt Bạch-Thái-thường. (Bạch-Huyền).

Khi Liêu-đức-Minh đi đến dinh Bạch-Thái-thường, bèn đưa thơ của Vương-Lại-bộ cho kẻ nha-dịch đam trình. Bạch-Thái-thường tiếp đặng thơ bèn sai nha-dịch ra mời Liêu-đức-Minh vào. Liêu-đức-Minh vào đến nhà khách, hai đàng phân ngôi thứ rồi trà nước cùng nhau trò chuyện. Chừng trà nước xong xuôi, Bạch-Huyền mới hỏi: Vương-Lại-bộ nói túc-hạ là người lành coi tướng, song tôi nghĩ rằng: Tôi là bực tầm thường, chẳng chi đáng cho túc-hạ coi. Liêu-đức-Minh nói: Đại-nhơn là người vị cao đức trọng, thiên-hạ phục tùng, nếu tiểu-sanh mà chẳng lành tướng pháp thì tiểu-sanh chẳng dám nài đại-nhơn coi tướng làm chi. Vậy xin đại-nhơn cho tiểu-sanh coi sơ một ít, bằng chẳng hiệu nghiệm thì đại-nhơn chớ dùng. Bạch-Huyền thấy người nói đã hết lời, thôi cũng thử coi chơi dở hay cho biết. Bèn kéo ghế xích lại ngồi gần Liêu-đức-Minh mà nói rằng: Người quân-tử mà coi tướng, hoặc bói xâm, thì cần biết sự tai họa, chớ không cần hỏi đều may mắn, như tôi có đều chi tai họa hoặc đều chi xấu xa, xin hãy nói ngay đừng giấu diếm chi tất cả.

Liêu-đức-Minh ngồi ngó một hồi rồi nói rằng: Tướng của đại-nhơn *thần-ngưu* hình chỉ (chữ trong sách tướng) có khí tượng đại-thần.

(Sau sẽ tiếp theo).

Imp. du Đông-Pháp Thời-Báo 71, rue Mac-Mahon.
Tirage 3 000 ex.
Le Gérant: NGUYỄN-KIM-ĐÍNH.